

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izhaaja vank dan zvečer izvzemati modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna pešit vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zalivala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-50

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica: št. 5 telefon št. 85.

Narodnonapredni volilci!

Dne 24. t. m. so dopolnilne deželnozborske volitve.

Ker je sedanja deželnozborska večina proti vsem zakonitim predpisom nasilno razveljavila mandata naših dveh poslancev, je naša posebna dolžnost, da ista dva gospoda zopet kandidiramo.

Kandidata narodnonapredne stranke sta

Jožef Reisner,
c. kr. profesor v Ljubljani

Adolf Ribnikar,
mestni tržni nadzornik v Ljubljani.

Za izvrševalni odbor narodnonapredne stranke:

Dr. Ivan Tavčar,
predsednik.

Klerikalna kandidata.

Klerikalna stranka je torej srečno iztaknila dva moža, ki sta prevzela kandidaturu za deželnozborske volitve v Ljubljani. Njena kandidata sta dr. Lovro Pogačnik in Ivan Kregar.

O Kregarjevi kandidaturi ni treba govoriti. Prevzel jo je, ker misli, da se s tem pred ljudmi nekako rehabilitira, češ, zaupanje cele stranke kaže, da nisem kriv tistih dejanj pri predzadnji volitvi v trgovsko in obrtniško zbornico, zaradi katerih sem bil pač pred porotnim sodiščem oproščen, ne pa tudi v očeh javnosti. Ostal je tudi zelo pasiven in če so mu zdaj ponudili kandidaturu in on jo je sprejel, se je to pač zgodilo iz čisto zasebnih razlogov na obeh straneh. Klerikalci so mu ponudili kandidaturu, ker je nihče drugi ni

hotel sprejeti in Kregar jo je sprejel, da bi si s to kandidaturo pomagal malo utrditi svoje podkopano stališče v javnosti.

Nekaj posebnega je pa kandidatura dr. Pogačnika.

Ta gospod je bil doslej širši javnosti znan samo kot posestnik lepe brade, ki mu je pomagala do visokega dostojanstva paradnega generala vseh Čukov. Veljal je v obče za precej neškodljivega gospoda in uradnika, čeprav so mu klerikalci nezahvalno pomagali do večje stopnje v statusu, kakor mu gre, ker nima vseh izpitov.

Posebnost dr. Pogačnikove kandidature tiče v tem, da kot deželni uradnik kandidira v deželni zbor in da hoče na ta način postati sam svoj nadzorovalni organ in sam svoj predstojnik.

Bili so časi, ko so v deželnem zboru sedeli tudi možje, ki so bili sami v deželni službi. Dežman na pr.

je bil kustos dež. muzeja in dež. poslanec ter celo deželni odbornik; dr. Karel vitez Bleiweis je bil primarij deželne bolnice in dež. poslanec; dr. Josip Vošnjak je bil zdravnik v dež. prisilni delavnici in dež. odbornik. Toda v vseh teh slučajih se mora vendar reči, da ti možje niso bili pravi dež. uradniki, nego so le opravljali neke službe, ki jih je plačevala dežela. Bleiweis in Vošnjak sta bila samo zdravnik v dež. službi, izvrševala sta samo zdravniške posle in nista imela z upravo dež. zavodov nič opraviti. Dežman je pa sploh le nekako kot dež. odbornik vodil muzej, tako kakor dr. Zajec nekaj časa bolnico. Med pravimi dež. uradniki in med strokovnjaki, ki opravljajo kak specialni posel v dež. zavodih, so doslej vse stranke delale razloček. Najbolji dokaz tega je dr. Gregorič. Ta je primarij v dež. bolnici, a vendar ni še nihče ugovarjal njegovim opetovanjem kandidaturam v dež. zbor, ker je vsakdo spoznal in priznal, da ne spada med prave deželne uradnike, da je zdravnik, ne pa upravni uradnik.

Z dr. Pogačnikom je pa vse kaj drugega. Ta je pravi upravni uradnik in sicer na vodilnem mestu, saj sloni vsa uprava dežele na konceptnih uradnikih in zato je njegova kandidatura absolutno nezdržljiva z njegovo službo. Kolikor je nam znano, se še nikoli ni zgodilo, da bi bil kje kak deželni uradnik postal deželni poslanec, kakor je tudi izključeno, da bi kak občinski uradnik mogel postati občinski odbornik. Vsak človek, ki ima količjak pravnega čuta, mora priznati, da to vendar ne gre, da bi deželni uradnik postal sam svoj predstojnik.

V raznih državah so šli tako daleč, da so celo državnim uradnikom vzeli pravico sprejeti mandat za parlament, pri nas pa hočejo zdaj klerikalci celo za deželni zbor prekniti to načelo, zapeljani menda po vzoru koruptne goriške deželnozborske večine, ki je vzela izmed upravnih uradnikov enega svojih najbolj vnetih pristašev in ga napravila za dež. odbornika.

Kandidatura dr. Pogačnika napravljata vtisk, da hočejo klerikalci postopovanje deželnega uradnika Pogačnika zavarovati proti vsem eventualnostim s poslansko imuniteto. Če bi deželni uradnik Pogačnik na pr. zagrešil kako zlorabo uradne oblasti, bi klerikalci rekli, da je to

storil deželni poslanec Pogačnik, ki je odgovoren samo klerikalni večini dež. odbora in vseh besed bi bilo konec.

V interesu cele dežele in vsega prebivalstva je, da ostane deželni zbor kakor je bil doslej, strogo ločen od deželnega uradniškega aparata. Deželni zbor je zakonodajna in kontrolna korporacija, je najvišji predstojnik deželnih uradnikov in zato dež. uradnik ne spada v deželni zbor.

Pred volitvami.

Shod pri Zupančiču.

Politično društvo za šentpeterski in vodmatski okraj je sklicalo za sredi volilni sestanek pri Zupančiču na Ahacjevi cesti. Sestanek je bil zborni obiskar ter je nastopil kot prvi govornik, viharo pozdravljen, dež. odbornik

dr. Triller,

prinašajoč predvsem pozdrave voditelja napredne stranke župana dr. Ivana Tavčarja, ki je vsled županskih poslov zadržan. Drugi kandidat, prof. Reisner se je moral odpeljati v Zagreb, da zastopa dramatično društvo pri slavnosti hrv. gledališča.

24. t. m. je treba stopiti zopet na volišče in sicer popolnoma po nepotrebnem, ker so brez vsakega razloga klerikalci razveljavili dva napredna deželnozborska mandata. Dne 25. januarja se je zgodilo v dež. zbornici tolovajstvo, ki je mora vsak pravičnik misleč človek kar najstrožje obsoditi. Prti zakonu, proti vsaki pravici so klerikalci razveljavili mandata dveh pravičnih in pošteno izvoljenih ljubljanskih deželnih poslancev. (Ogorčenje.)

Če morate stopiti zopet na volišče, to pot ne gre za volitev novih poslancev, marveč protestirate samo proti temu, kar se je zgodilo v dež. zbornici. Vsaka glasovnica, ki jo oddate, manifestira, da smatrate kot svoja že sedaj pravilno izvoljena poslanca gg.

Reisnerja in Ribnikarja.

Stališče nar. napredne stranke je lahko in naravnost priprosto. Vodstvo stoji na stališču, da sta Reisner in Ribnikar še danes pravilno izvoljena poslanca ljubljanska. Če nas silijo zopet na volišče, bomo

samo potrdili, da sta in ostaneta naša zastopnika. Zato tudi ni treba opravičiti izbire kandidatov, ker niti ne moreta biti dva druga kandidata za te volitve, ker ne moreta biti druga dva, kakor ona, ki sta brez volitev poslanci!

Klerikalna stranka si je našla tudi sedaj krinko, da ji gre za blagor in gospodarski napredek Ljubljane. Kako razumevajo to, so dokazali v deželnem zboru, kjer so si stavili za devizo, izstradati Ljubljano. Ta njih ljubezen do davkoplačevalcev se zrcali tudi v obč. svetu! Kdor je slišal in videl njih nastop v občinski hiši, zlasti nastop dr. Zajca in Štefeta, je spoznal, da jim gre samo za škandalne in razdor, ne pa za pošteno delo. Nobenega predloga niso stavili v obč. svetu, ki bi stremeli za čem koristnim, vsi njih predlogi so bili samo demagogični in vsakokrat, kadar se njih nameri ni moglo ustreči, so bili gotovo v obč. hiši škandal. Njih ljubezen do Ljubljane pa se zrcali posebno v teh dveh izgleh.

V torek je imel sejo c. kr. mestni šolski svet. Šlo je v tej seji za oddajo malenkostne začasne učiteljske službe. Klerikalci so premamili nemškega šolskega nadzornika, da gre z njimi skoz drn in strn in dasi ravno je bilo sprejeto načelo, da nemški šolski nadzornik ne glasuje, kadar gre za slovenske šole, so vstrajali klerikalci na tem, da mora glasovati. Tako imajo en glas večine. Kompetiral je za mesto začasnega učitelja sin ljubljanskega obrtnika in someščana Dequalla, ki ni napravil izpit z izvrstnim uspehom. Župan in jaz, ter ostali napredni zastopniki, kakor tudi učiteljski referent smo stali na stališču, da pride v Ljubljani v prvi vrsti v poštev Ljubljancin. Župan je prosil, da naj imenujejo tega, dobro kvalificiranega kompetenta, klerikalci pa so imenovali vnanjega kompetenta, ki je bil že pri trapih. Klerikalci tedaj niso imeli srca za sina ljubljanskega obrtnika.

V isti seji mestnega šolskega sveta je šlo tudi za mesto začasne suplente na šentjakovski dekliški šoli. Kompetirala je hčerka vpokojene mestnega uradnika g. Kališa, ki že dve leti brezplačno službuje na tem zavodu kot volonterka. Toda kljub vsem prošnjam ni dobila ona tega mesta, marveč neka učiteljica iz uršulinskega samostana. (Velikansko ogorčenje.)

LISTEK.

Sapho.

Slike iz pariškega življenja.
Francoski spisal Alphonse Daudet.
Prevel Oton Zupančič.
(Dalje.)

A kako naj bi izvedeli? Jean ni v Parizu z nikomer občeval. Njegovega očeta, »konzula«, kakor so ga imenovali domačini, je priklepalo na dom leto in dan nadzorstvo zelo obširnega posestva, ki ga je obdeloval, in hudo otepanje z vinogradi. Mati, nadložna, se ni mogla brez tuje pomoči niti geniti niti prestopiti ter je prepuščala Divonni gospodinjstvo, in skrb za mala dvojčka, Marto in Marijo, katerih prerani porod ji je uničil za vedno vso telesno prožnost. Stric Cezar pa, Divonin mož, je bil velik otrok, ki mu niso dali samemu na pot.

In Fani je poznala sedaj že vso njegovo obitelj. Kadar je prejel pismo iz Casteleta, kjer sta na koncu vselej pristavila dvojčka par vrstic s svojo debelo pisavo z drobnimi rokami, da je čitala preko njegovega ramena in z njim vred se je storilo tudi nji inako. O njenem prejšnjem življenju ni vedel on ničesar, pa je tudi ni izpraševal. Imel je lepi, nezavedni egoizem svoje mladosti, bil je brez ljubosumnja, brez nepokoja.

Poln lastnega življenja, ki je kar kipe iz njega, je mislil naglas, ji je vse zaupal, dočim je ona ostala tiha in zaprta.

Tako so tekli dnevi in tedni v mirni blaženosti, ki se je skalila za hip vsled okolnosti, ki ju je oba zelo vzburla, a vsakega po svoje. Ona je mislila, da je zanosila in mu je to razodela s tolikim veseljem, da se je tudi njega prijel. A v dnu svojega srca se je bal. Dete, v njegovih letih!... Kaj bi z njim?... Ali ga naj pripozna?... In kakšna zaveza med to žensko in njim, kakšen zaplet za bodočnost!

Hipoma se mu je pokazala veriga, težka, hladna, sklenjena. Ponoči je spal prav tako malo kakor ona; in drug poleg drugega v prostirni postelji, sta sanjala z odprtimi očmi, po tisoč milj vsakebje.

K sreči je bil ta strah prazen, in zopet sta živela po starem mirno, popolnoma zase. In ko je minila zima in je solnce prigrlo, se je njiju kajba olepšala in povečala za teraso s šatorom. O večerih sta jedla tam pod zelenkasto sevajočim nebom, po katerem so se spreletavale lastavice s svojimi drobnimi cvrčanjem.

S ceste je vstajala puhteča vročina in ves sum sosednjih hiš; a najrahljša sapica jima je pahljala hladila, in s prepletenimi nogami sta presanjala po ure in ure, dokler nista več ničesar videla. Jean se je spominjal podobnih noči na ronskih bre-

govih, je sanjaril o daljnih konzulatih v vročih deželah, o ladijskih mostičih pred odhodom, ko bo sapa tako nadolgo pihala kakor ta, pod katero plahuta zavesa na terasi. In kadar mu je neviden poljub zašepetal na ustnicah: »Ali me ljubiš?...« Sedaj se je moral vselej od daleč vrniti, predno je odgovoril: »Oh, da, ljubim te...« To imaš od tega, če si vzameš tako mladega fanta; takim blodi vse preveč po glavi.

Na istem balkonu, samo ločen z železno pregrado, po kateri so se plete rastline - plezavke, je grulil še en parček, gospod in gospa Hettéma, zakonska dvojica, zelo debela, katerih poljubi so tleskali kakor zausnice. Čudovito srečno sta bila izbrana, enaka po letih, okusu, zavaljenih pregibih, da je bilo res genljivo, poslušati tadva zaljubljenca zarjavelih let, kako sta pela, oprta na naslon, prav potihoma duete, staresentimentalne romance...

»A slišim ga, kako vzdihuje v mraku; prekrasen sen... pustite me, naj spim!«

Fani sta bila všeč, rada bi ju bila spoznala. Včasih sta se ona in sosedja skozi očrnelo pregradino železo druga drugemu nasmejnili, dve srečni zaljubljeni ženski; moža pa sta se držala kakor po navadi bolj napeto in tako se ni razvil razgovor.

Neko popoldne se je vračal Jean po Quai d'Orsay domov, ko ga na

oglu rue Royale nekdo pokliče. Bil je čuda krasen dan, gorko solnce je privabilo vse Pariz na ta bulvarki ovinek, ki mu ga o lepem solnčnem zahodu ob promenadni uri ni para na svetu.

»Sedite no semkaj, mlado cvetje, in pijte kaj... očem de dobro, če vas gledajo.«

Krepke roke so ga bile zagrabile in posedle pod plahto pred kavarno, ki si je osvajala trotoar s tremi vrstami miz. Ni se vpiral, godilo mu je, ko je slišal, kako zvedavo šepetanje okrog njega ljudje iz province in stranci v progastih suknjah in z okroglimi klobuki ime Caondalovo.

Kipar je sedel pri čaši absinta, ki je pristojal njegovi vojaški postavi in rozeti v gubnici; poleg njega inženir Déchelette, ki je prišel prejšnji dan v Pariz; bil je še vedno isti, zagorel in rumen, lične kosti so mu štrlele visoko pod drobno, dobrodušne oči, in z razvajenimi nosnicami je vdihaval Pariz. Toliko da je mladi mož sedel, je pokazal Caondal s komično togoto nanj:

»Ali ni lep, ta-le koštrun?... Če pomislim, da sem bil tudi jaz tako mlad in prav tako kodrast... O, mladost, mladost...«

»Še zmerom?« je Déchelette porogljivo pozdravil muhasta otožnost svojega prijatelja.

»Nič se ne smejte, dragi moj... Vse kar imam, vse kar sem, kolajne, križce, institut, vso ropotijo bi dal

za te-le lase in za to solnčno polt...«

Potem se je okrenil proti Gaus-sinu, pa brez okolišev, kakor je bila to njegova navada:

»Pa Sapho? Kaj delate z njo? Saj je ni več videti.«

Jean je debelo pogledal, ga ni razumel.

»Ali nista več skupaj?« In ko ga je Jean še vedno topo gledal, je pristavil z nestrpnim glasom: »No da, Sapho... Fani Legrandova... Ville-d' toray...«

»O, končano, že davno...«

Kako mu je prišla ta laž na jeziku? Ker mu je bilo nerodno, ker ga je bilo nekako sram, radi priimka Sapho, ki so ga zdeli njegovi ljubici; ker ni rad govoril o nji z drugimi ljudmi, nemara tudi, ker je na skrivnem upal, da izve kaj, česar mu sicer ne bi povedali.

»Saj res! Sapho... Ali se še vedno po svetu potika?« je prašal Déchelette razmišljeno, ves omamljen, da vidi zopet stopnice pred Madelēno, cvetični trg, dolgo vrsto bulvarjev med dvema redoma zelenih šopkov.

»Ali se je ne spominjate več, od lanskega leta, pri vas!... Bila je divna v svoji felaški tuniki... In to jesen, ko sem jo našel neko jutro pri zajtrku s tem-le lepim fantom, pri Langloisu, da ste jo videli, pa bi rekli, da je nevesta, da je prišla pred štiri-najstimi dnevi od poroke.«

(Dalje prihodnje.)

Ta dva slučaja sta jasni dokazi za njih ljubezen do Ljubljane. Zato pa je stališče naprednjakov zelo enostavno in popolnoma jasno. Kdor stoji v napredni stranki, ne more imeti glade volitev nobenega dvoma. Pri teh volitvah ne gre za osebe, marveč za čast in ugled stranke, da javno in slovesno pokaže, da si ne da dopasti zakonolomstva. Važna je ta manifestacija tudi zato, ker imamo že čez 2 leti splošne volitve. Če se posreči zloiniti klerikalno igo, bo treba iskati zvez, ki so zelo naravne. Treba je ustvariti v deželni zboru tako razmerje, da je vsaka stranka navezana na drugo, slov. stranko, in da mora v važnih vprašanjih priti do kompromisov. Le tedaj je podana garancija za trezno delo v korist davkoplačevalcev. Le takrat pa je tudi upati, da nastopijo tudi na Bleiweisovi cesti zdravejša razmerja.

Če stremo klerikalno strahovladno, odleti tudi klerikalni eksponent na Bleiweisovi cesti.

V zadnjem času smo imeli tri deželne predsednike. Pride mi na um prisposoda iz grških časov. Nad Grki so vladali v najtežjih časih trije perzijski kralji: Kyros, Kambyzes in Darius. Kyros je vladal kot oče, Kambyzes kot gospodar in Darius kot skopuh. Tako je vladal tudi Winkler kot oče, Hein kot gospodar, včasih trd gospodar, in Schwarz kot skopuh, ki sedi na skrini naših pravic. Mi pa bomo vzdignili svoje pravice in odletel bo predsednik Schwarz, če bomo šli vedno složno in disciplinirano v boj. (Burno odobravanje.)

Kot drugi govornik je nastopil kandidat gospod

Adolf Ribnikar.

naglašajoč začetkom svojega govora, da se hoče kljub vsem nasilnostim ki jih je preстал od klerikalne stranke, neomajno boriti za napredne cilje.

Klerikalci so razveljavili dva napredna mandata, da bi lahko delali v deželni zboru z vso komoditeto in brez kontrole, kar bi hoteli.

Sicer obstoja za deželni zbor opravični red, ki onemogoča vsako brezobzirno obstrukcijo, toda klerikalcem ni za delo, marveč samo za to, da so sami. To so pokazali v proračunski razpravi, ki so jo končali v treh urah ter njih glavni referent dr. Krek niti odgovarjal ni na temeljite ugovore naših poslancev, zlasti dr. Trillerja, ki jim je zalučal v obraz, da postane dežela, če se gospodarstvo ne izboljša, tekmo leta 1913. banke-rotina. Referenta takrat niti v dvorani ni bilo.

Govornik poroča nato o sklepu deželnega zbora, ustanovitvi deželno klavnico. Če hočejo ustanoviti tako klavnico, ki naj bi zboljšala razmerje med konsumentom in producentom, ter naj bi bila regulator cen, bi stala klavnica najmanj 2.000.000 kron in samo obresti bi znašale na leto 150.000 K. Drugo vprašanje pa je, če bi ta klavnica kaj nesla. Gotovo pa bi trpeli pri tem obrtniki. Vprašanje pa je tudi, ali bi klavnica v agrarnih rokah, cen morda celo ne zvišala. Klerikalci pa so kar slepo dovolili posojilo.

Govornik se dotakne nato denunciacij klerikalcev proti bivšemu ljubljanskemu županu. Kar je za hi-jene mrhovina, to je za klerikalce denunciacija.

Nato spominja govornik na desetmilijonsko melioracijsko posojilo in na cestni zakon, slikajoč ob roki teh dveh slučajev ljubezen naših klerikalcev za Ljubljano. Ista ljubezen se kaže tudi v volilni reformi za občinski svet in v najnovejši izpremembi deželnega volilnega reda. Postavili so klerikalci za kandidata Kregarja in dr. Pogačnika. Če bi bil Kregar res tako dober zagovornik obrtnikov, bi imel dosti prilike pri klerikalcih, ki delajo na vseh koncih škodo, zastaviti svoj glas, toda Kregar tega ne sme. Drugi kandidat je deželni uradnik, ker potrebuje dr. Lampe poslanca, ki ga lahko prime za ušesa. Oba sta morala kandidirati, ker noben drug ni hotel.

Končno se bavi kandidat s socialnimi demokrati, osvetljujoč njih zvezo s klerikalci pri občinskih volitvah v Mostah in v Šiški ter zahvalo klerikalcev za to pomoč v tej obliki, da so povzročili, da je bil sodrug gospod Etbih Kristan v Ameriki zaprt. (Odobravanje.)

Govoril je nato gosp. Lavtar ter zlasti osvetljeval nastop socialnih demokratov.

Končno je izpregovoril še enkrat deželni odbornik, gospod

dr. Triller.

V svojih uvodnih besedah principijelno nisem spregovoril o kvaliteti kandidatov. Sedaj pa konstatiram, da štejem kandidatu Ribnikarju v posebno zaslug, da se ni dotaknil svojega hudega križevga pota vsled klerikalnih denunciacij. Treba pa je, da se tega spominjamo, ker namiga-

vajo, kako da bodo mogli c. kr. uradniki voliti moža, ki je bil obtožen razžaljenja Veličanstva. Ta napad je bil napovedan, toda zelo nepremišljen je ta napad, ker imajo klerikalci kot kandidata na prvem mestu Kregarja, ki je stal tudi pred sodniki, kakor Ribnikar, in je bil tudi oproščen, kakor Ribnikar. Jaz Kregarju privoščim, da je bil oproščen, konstatiram pa, da je bistven razloček med njegovo in Ribnikarjevo oprostitvijo. Kregar je bil oproščen pred poroto in vsi vemo, da tam ne govori vsikdar edino postava, marveč pogosto tudi srce. Vsi vemo, da so bili pred poroto oproščeni tudi ljudje, ki so svoj čin priznali. Kregar je stal pred celjsko poroto, v kateri so bili tudi Nemci, ki jim je bilo prav, da se je godila naprednim volilem krivica. Jaz čestitam Kregarju, da je bil oproščen!

Naš kandidat pa je bil v hujšem položaju. Stal je pred sodniki-uradniki,

ki ne smejo poslušati svojega srca in morajo strogo soditi po zakonu. Sodili so ga Nemci in Slovenci, možje, o katerih lahko rečem, da Ribnikar pri njih ni užival niti osebnih, niti političnih simpatij. Vzlic temu je bil silajno oproščen, dokaz, da je bil čist in nedolžen in da je bila vsa obtožba hudobna denunciacija.

Kdor tedaj Ribnikarju očita to zadevo, je propalica. Če je treba tedaj še kakega argumenta, ozirajte se na ta njegov križev pot, ko je vsa njegova socialna, družabna in politična eksistenca visela na tanki nitki in je bilo treba samo ene krive priče, da je bil Ribnikar izgubljen. Zato je dolžnost, dati kandidatu primerno zadoščenje. (Viharno odobravanje.) Vsaka glasovnica mora biti obsodba denunciacije in denuncijantov. Zato bodo volili vsi, ki so naprednega mišljenja, dne 24. t. m., kandidata narodno-napredne stranke, ki sta:

Josip Reisner

in

Adolf Ribnikar.

Iz Makedonije in Stare Srbije.

(Vojni poročevalec baron Binder-Kriegelstein. — Gibanje med Arnavti.)

V Skopju, 16. sept.

Ko so se jeli Arnavti živahneje gibati in je nastala nevarnost, da pride do krvavega konflikta med Turki in Albanci, so razni inozemski listi poslali semkaj svoje dopisnike.

Med temi žurnalisti je bil tudi znani dopisnik raznih nemških listov, baron Binder-Kriegelstein, ki je prišel v Makedonijo, kakor je zatrjeval, naravnost s tripolitanskega bojišča.

Nastanil se je v hotelu Turati, ali kakor se imenuje sedaj: »dela Libertate«.

Tu je stanoval in dobival hrano, od tu je tudi pošiljal raznim nemškim listom svoja poročila.

Njegove dopise smo zlasti čitali v dunajski »Neue Freie Presse«, ki dohaja v par izvodih tudi v naše mesto.

Niso bili slabi ti dopisi, samo to napako so imeli, da niso povsem odgovarjali resnici.

Toda kdo bi to zameril, imajo pač kakor poetje tudi žurnalisti semtertja svojo časnarsko svobodo. Gospod baron je imel sabo tudi fotografski aparat.

S svojim aparatom je fotografiral tudi razvaline neke hiše, ki je nedavno tega pogorela v našem mestu. Slika je bila prav lepa in zanimiva.

Kakih 14 dni kasneje pa smo našli prav to sliko v nekem nemškem ilustriranem listu, pod sliko pa je bilo tiskano: »Drei zerstörte Kula des Isa Boljetinac«.

Poleg te slike je bila nameščena še druga — podoba starikavega srbskega kmeta, sedečega na tleh. Pod to sliko pa je bilo napisano: »Der Arnavten-Führer Isa Boljetinac«.

Ta nemški ilustrirani list je šel od rok do rok in vzbujal povsod splošno veselost, zakaj slika, ki bi naj predstavljala »razrušeno kulo Ise Boljetinac«, je bila fotografija hiše, ki je nedavno tega pogorela tu pri nas v Skopju.

Da pa tudi fotografija, ki bi naj predstavljala Iso Boljetinac, ni bila prava, smo vedeli vsi, saj smo videli tega arnavtskega voditelja med nami, znano pa je nam tudi bilo, da se Boljetinac še nikdar v svojem življenju ni dal fotografirati. Samo ena avtentična slika Boljetinčeva namreč eksistira, a to je napravil naš skopeljski fotograf Baubin v splošnem metehu skrivaj takrat, ko so Albanci in z njimi tudi Isa z vlakom zapuščali Skopje.

Skoro na to, ko se je izvedelo, kaj je pravzaprav za »razrušeno kulo Boljetinčeva in njegovo sliko«, je baron Binder-Kriegelstein izginil iz Skopja.

Izginil je, ne da bi poplačal svojih obveznosti. V hotelu »Liberta« je namreč ostal dotičan stanovanje in hrano za celi mesec.

Zakaj vam poročam vse to? Ker ne morem verjeti, da bi bil mož, ki je pri nas izdal za barona Biderja, res tisti, ki slovi kot eden najboljših nemških korespondentov, kot žurnalist, kateremu so odprti predali vseh nemških listov.

Bajramski prazniki so pri koncu, z nimi je potekla tudi »besa« (zaobljuba), ki so jo dali turški vladci, da bodo mirovali, dokler bo trajal Ramazan in dokler ne bodo pri kraju bajramski prazniki.

In res med Arnavti se že opaža živahnejše gibanje. Te dni so imeli arnavtski glavarji v Ferizovicu posvetovanje glede nadaljne svoje akcije.

Kakor se sliši, so sklenili, da bodo takoj pričeli s splošno vstajo, ako ne bo Ibrahim paša, predsednik arnavtske komisije, v določenem roku izpolnil vseh obljub.

Med vsemi arnavtskimi prvaki je najbolj nasproten mirnemu sporazumjenju med Arnavti in turško vlado Isa beg Boljetinac.

Nobenega sporazuma več s Turki, boj na nož, to je sedaj Boljetinčevno geslo.

In za to devizo je sedaj že tudi večina albanskih glavarjev. Vsi naglašajo, da so se dali že itak prevečkrat prevariti Turkom, sedaj pa je prišel čas, da turški vladi dejansko pokažejo, da ji ne bo več hodilo na lim.

Kakor vse kaže, je že v nekaj dneh pričakovati resnih dogodkov na albanskih tleh.

Ker je na Kosovem razmeroma malo vojaštva, bodo imeli Skipetari, ako se zopet upro, prav lahko delo.

Pravijo, da zastopa Isa beg Boljetinac mnenje, da bi bilo najbolje, ako bi Arnavti sklenili, da se odcepijo od Turčije in da pokličejo v svojo zemljo neko sosedno državo.

Temu Boljetinčevemu načrtu se nekateri poglavarji še protivijo, ni pa izključeno, da bi končno vendarle ne prodrli Isin predlog.

Vsekakor bo že bližnja bodočnost pokazala, kaj se bo izkluhalo med Albanci. A naj se izkluha že to ali ono, eno je gotovo, da ne bo ničesar dobrega za Turke.

Štajersko.

Iz Celja. Na nemško-slovenskih gimnazijskih razredih je bilo začetkom novega šolskega leta sprejetih 191 učencev in sicer šteje I. razred 71, II. razred 56 + 1, III. razred 36 + 1 in IV. razred 25 + 1 učencev. I. in II. razred se bodeča delila. Profesorski zbor se vtoliko spremeni, da je na zavod imenovan za pravega učitelja gospod Rabuza iz Maribora.

Iz Celja. Celjski okrajni šolski svet je dne 15. julija suspendiral vojniškega nemškutarskega učitelja Karla Dankwarta Zwergerja zato, ker se ni hotel ukloniti njegovim odredbam in ker je pisal okrajnemu šolskemu svetu kot svoji predstavljajni šolski oblasti do skrajnosti žaljivo pismo. Proti suspendaciji je napravil Zwerger ugovor na deželni šolski svet, kateri je sklep okrajnega šolskega sveta tudi točno razveljavil. Seveda, saj je celjski okrajni šolski svet slovenski, Zwerger pa nemški prenapetež prve vrste! Tako lahko pa se tudi celjski okrajni šolski svet ne da pod kol — in zato je iz že navedenih in še raznih drugih razlogov dal Zwergerja v disciplinarno preiskavo. Radovedni smo, kaj bo sedaj storil deželni šolski svet — posebno, ker se je nemški šolski nadzornik Stering očitno popolnoma strinjal s postopanjem celjskega okrajnega šolskega sveta.

Iz Celja. Nova slovenska obrtnika se naselita v kratkem v našem mestu in sicer en tapetnik in en dimnikarski mojster. Tapetnik bo imel tudi za Celje in okolico zalogo izdelanega pohištva. Za podjetne obrtnike s primerno glavnicno se dobi tukaj še vedno kruha dovolj.

Iz Celja. (Izid tekme), ki jo je priredila Celjska sokolska župa dne 8. septembra v celjskem Sokolskem domu, je sledeč: V višjem oddelku: prvi Alojzij Jerin (Celje), drugi Fran Lužar (Celje), tretji Drago Kralj (Celje). V nižjem oddelku: prva (dva z enakim številom doseženih točk) Gostiša Ivan (Vransko) in Holy Josip (Brežice); drugi Vedenik Ivan (Celje), tretji Brovot Oroslov (Brežice). Tekme so se udeležila sledeča društva C. S. Z. Celje, Brežice, Vransko, Ptuj, Trbovlje, Krško in Zagorje. (V ostalih društvih pa se bratje Sokoli menda raje na veseljah veselejo, kakor pa telovadijo. Op. poroč.)

Skupno zborovanje slovenskega in nemškega učiteljstva za regulacijo učiteljskih plač na Štajerskem. V

čezkih in nemških listih beremo zanimivo poročilo o skupnem zborovanju češkega in nemškega učiteljstva v Pragi. Na tem zborovanju se je javno dokumentiralo solidarnost učiteljstva cele kraljevine Češke v boju za zboljšanje svojega gnotnega položaja. Da ta javna demonstracija ne bo ostala brez vpliva na tekoča pogajanja za delazmožnost češkega deželnega zbora, je več ko gotovo. **Štajersko učiteljstvo brez razlike narodnosti se pa nahaja v še slabšem gnotnem položaju ko učiteljstvo na Češkem.** Potreba skupnega postopanja, skupne velike demonstracije za regulacijo učiteljskih plač je torej na Štajerskem še večja in še aktualnejša, posebno ker ni niti pri nemških nacionalcih, niti pri slovenskih klerikalcih volje do delazmožnosti štajerskega deželnega zbora in do regulacije učiteljskih plač. **Iz Gradca se slišijo glasovi, naj bi se tak skupna demonstracija po češkem vzorcu priredila.** Po našem mnenju je nujno potrebno, da se slovensko učiteljstvo oglasi in zavzame k temu nasvetu primerno stališče. Na klerikalce in njihove narodnostne fraze se ne smemo ozirati, ker je dejstvo, da so baš slovenski klerikalci v deželni zbornici najbolj zagrizeni nasprotniki zboljšanja učiteljskih plač. Zveza slovenskih učiteljev in učiteljic, zganjati se in govori! — **Slovenski učitelji.**

Iz Maribora. Naši nemški nacionalci nimajo več sreče s svojimi društvi. Ni ga namreč v mestu nemškonačionalnega društva, ki bi ga ne razjedali notranji boji med različnimi klikami ali pa popolna nezmožnost društvenih voditeljev. O žalostnem hiranju »Arbeiterschutza«, s katerim se je ob lanskih volitvah agitiralo proti socializmu, smo že pisali. V istem stadiju se nahaja »Baugewerbenossenschaft«. Začelo pa je pokati tudi v železničarskem »Reichsbundu«, tudi izrecno nemškonačionalni volilni organizaciji. Železničarji postajajo namreč do grla siti Wastianovih puhlih fraz. Ob volitvah jim je obljubljal Wastian zlate gore — v parlamentu je pa z drugimi nemškonačionalnimi poslanci vred nasprotoval plačilnim zahtevam železničarjev. Sploh nima Wastian niti moči niti zmožnosti za kako pozitivno delo. Kot bleščeči meteor se je pojavil na mariborskem političnem nebu, slavljen in opevan — a ravno tako hitro bo tudi zginit. Razume se, da nimamo Slovenci od teh notranjih bojev v nemškonačionalnem taboru še nobene direktne koristi. Mariborsko Nemštvo je danes gospodarsko in politično tako močno, da lahko še dokaj časa prenaša tudi še hujše boje. A čas bi bil morda ugoden, da bi se skušali uveljavljati politično v mestu bolj ko smo se doslej.

Polzela. Slovenci, v nedeljo 22. t. m. vsi v Polzelo na veliko narodno veselico. Pridite mnogoštevilno v ta, nemški peti tako nevaren kraj.

Iz Solčave nam pišejo: Nekaterim našim strastnim lovcom se je pripetila mala nesreča. Šli so na kranjsko stran in ustrelili gamza, katerega so nesli v Frischaufov dom na Okrešlju, kjer so jedli jetra. Paznik lova je našel sled in kamniški žandarji so stvar preiskali na tak način, kakor to store na Turškem z roparji. V Frischaufovem domu so na oskrbnika nastavili bajonet, da je ta od strahu od tistega časa bolan in ves zmeden. Dalje so ti žandarji na Klemenškovi planini vlomili v pastirsko kočjo in odnesli pastirjevo puško. Ker je bila kočja odprta, je pastirju zmanjkala tali lepa vsota denarja. Pri Plesniku so vzeli lepo puško, ki je last Plesnikovca sina, kateri stanuje pod Olševu in je imel puško shranjeno pri očetu. To so gola dejstva! Prosimo žandarmerijsko poveljništvo, naj stvar preišče in orožnike pouči, kaj smejo storiti in kaj ne. Ali živimo res v Turčiji??

Od Sv. Duha na Ostrem vrhu nam poročajo: V veliki občini Gradišče, zadnji slovenski občini ob jezikovni meji, so se vršile v četrtek dne 12. septembra občinske volitve. Nastopile so tri stranke: klerikalna, nemška in narodno-napredna. Nemško stranko je vodil tamonjši graščak Rüdiger von Seutter in so ga pri agitaciji pridno podpirali lučki tržani. (Občina Gradišče sega namreč čisto do trga Lučane.) Tudi klerikalci so se pripravljali že več tednov na občinske volitve; podpiralo jih je vodstvo klerikalne stranke v Mariboru z znatnimi denarnimi vsotami — najbrž iz sklada za obmejne Slovence. Vključ vsemu nasprotovanju pa je zmagal narodno-napredna stranka sijajno na celi črti. V I. razredu, na katerega so se vrgli klerikalci in Nemci s posebno silo, je bil izvoljen nadučitelj Alojzij Majcen od Sv. Duha na Ostrem vrhu. Novi občinski odbor bo delal z vsemi močmi za blagor te zelo ogrožene obmejne občine. (Te volitve so najboljši odgovor tistim možem, ki sanjarijo o slogi na meji. Op. ur.)

Izkaz posredovalnice občeslovenskega obrtnega društva v Celju. Iščemo se: 4 učenci za mizarstvo obrt, 4 učenci za kovaško obrt, 6 učencev za pekarsko obrt, 1 učenec za kolarstvo obrt, 1 učenec za tkalstvo obrt, 1 učenec za sedlarsko obrt, 2 učenca za krojaško obrt. Nadalje išče 6 učencev ključavničarske mojstre. Opozarjamo starše, posebno revnejše, ki želijo dati svojega sina v uk kakemu obrtniku, da večina mojstrov zgoraj navedenih obrti prevzame učenca za celo učno dobo v popolno oskrbo, tako da imajo starši skrbeti kvečjemu le za obleko. — Posebno priporočamo mojstra, ki išče učenca za tkalstvo obrt. Dotični je vrl narodnjak, ki bi vzgojil učenca v spretnega in narodnega obrtnika. Ker ima razen velike mehanične delavnice še razna druga podjetja, želi dobiti fanta, kateremu bi lahko po nekaj letih zaupal to delavnico v nadzorstvo. Starši, ki hočete zasigurati svojemu sinu eksistenco, ne zamudite ugodne prilike.

Trbovlje. (570 kron avstrijske veljave, naprej zastava Slave!) — Uspeh, ki smo ga dosegli, je nadkrilil vsa pričakovanja. Pod devizo »cvetličnih dnevo« spravi smo se tudi mi na delo, da pripomoremo zrnce k skladu. Vprizoritev je bila težka; ker osebe, ki imajo na jeziku vedno narodnost, in bi lahko dosti pripomogle k še boljšemu uspehu, se pod različnimi pretvezami izmuzavajo. Delo ne diši, posebno pa narodno delo. Tako je bilo pri gospodičnih, kakor tudi pri gospodih. Neke gospodična L. se je o pridetitvi zelo neokusno izrazila, kar se ne bi od nje pričakovalo. Vsa čast pa izjemam, to so one gospodične, gospe in gosposde, ki so z vso poštrevolnostjo ves dan nabirali, liki čebelice, za naš prekorniški sklad. — Da so pa pri tem morali marsikatero požreti, je umevno, posebno če so naleteli na take možakarje, kakor je imetelj zaloge puntigamske pivovarne. Iz tega je razvidno, kakšno ogromno delo so izvršile naše narodne dame in gosposde. Pri tem so se posebno odlikovale: Okrožje Trbovlje II., načelnica ga. Kramerjeva, in prideljene gospodične (258 K 76 v), Goropevšek, Kajtna, Pust in Ličarjeva, kolodvor, načelnica ga. Pertotova, in gdčne. Rezika Trco, Hilda Rajnhofen, Justa Fritz, malčki: Vera in Nada Pertotova (119 K 9 v). Okrožje ge. Velkavrhove in prideljene gospodične: Dežman, Volker, Pungercar (87 K 54 v); okrožje ge. Ražun, njeni malčki in hčerka g. Forterja (32 K 51 v); okrožje ge. Feštajn (42 K 10 v); slovenska mama z eno deklico (30 K). Vsega skupaj 570 K. Tem vsem, kakor tudi gospodom spremljevalcem najiskrenejša zahvala za res trudopolno delo. Hvala tudi onim, koje smo mogoče pomotoma izpustili. Posebno moramo pohvaliti naše malčke, ki so šli s takim veseljem na delo in to moramo z veseljem pozdraviti, ker »Iz malega raste veliko«. Najiskrenejša zahvala za podarjene cvetlice gospodični Berti Müllerjevi in Intihar iz Zagorja, gospe Peperl Perme, gdčni. Justa Fritz, gg. Al. Zaverlu in Kisovcu iz Kresnic, kakor tudi drugim, ki so na kakoršenkoli način pripomogli do tako lepega uspeha: Slovenska mama b'la je tud' vesela, ker je lepe kronce štela! Zato naj jo bog živi!

Obe Ciril-Metodovi podružnici in Sokol so res lahko veseli uspeha. To pa naj jih le bodri, da dosežejo drugo leto še lepši uspeh. Bratskim društvom pa kličemo: **Pogum in za nami!**

V. narodna zbirka spodnjestajerskih Slovencev. Nabiralne pole za Narodno zbirko, ki se vrši tudi letos po celem Spodnjem Štajerskem, so razposlane. Kraji, v katerih se bo nabiralo za isto, so sledeči: Arčiče, Bizeljsko, Bočna, Boreci, Brežice, Celje, Čadram, Dol (pri Hraštniku), Dolina (pri Ptuj), Dramlje, Fala, Fram, Frankolovo, Globoko, Gomilsko, Gorica (pri Mozirju), Gornja Radgona, Gornji grad, Gotovlje, Gradec, Grize, Grobelno, Hoče, Hraštnik, Jurklošter, Juršinci, Kapele, Konjice, Kozje, Laški trg, Lehen, Lembach, Ljubčno, Ljubno v Savinski dolini, Ljutomer, Makole, Malanedejla, Maribor, Mestinje, Mota, Mozirje, Muta, Nova cerkev, Orlavac, Ormož, Petrovče, Pilštajn, Podčetrtek, Podgorje, Podsedak, Polensak, Poličane, Poljskava (Zgornja), Polzela, Ponikva, Ptuj, Ročje, Rajhenburg, Rečica (trg), Rečica na Paki, Ribnica, Rogatec, Ruše, Sevnica, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, Središče, Sv. Anton na Pohorju, Sv. Boženk v Slovenskih gorah, St. Janž na Dr. p., Sv. Jurij ob I. ž., Sv. Jurij ob Taboru, Sv. Juri ob Ščavnici, Sv. Ksaverij v Savinski dolini, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Sv. Marko nižje Ptuj, Sv. Pavel ob Preboldu, Sv. Peter pod Sv. gorami, Sv. Peter v Savinski dolini, Sv. Trojica v Slov. gorah, Sv. Vid (pri Planini), Škofja vas, Šmarje,

Šoštanj, Teharje, Trbovlje, Velenje, Velika nedelja, Videm, Vitanje, Vode (p. Trbovljah), Vojnik, Vransko, Vučja vas, Vuhred, Vuzenica, Zidan most, Zalec, Zamenci, Žiže. V navedenih krajih se bo torej nabiralo dne 20. t. m. v narodne in kulturne svrhe slovenske: Za dijaška podpora društva, dijaške kuhinje, ljudske knjižnice, družbo sv. Cirila in Metoda itd. Vse cene nabirateljice in nabiratelje, — katerim smo postali nabiralne pole — prosimo še enkrat, da prevzamejo nevhvaležno, a častno delo nabiranja prispevkov v svojih okrajih. Če kdo na noben način ne bi mogel prevzeti nabiranja, naj izroči nabiralno polo kakor drugi zanesljivi osebi v istem kraju! Tudi po dve osebi skupaj lahko pobirajo; v večjih krajih pa se naj razdeli delokrog nabiranja. Veselo torej na delo, da bo uspeh veličasten! — Slovenci, dne 20. septembra darujte torej vsi brez razlike stanu, za Narodno zbirko. Vsak prispevajte po svojih močeh! — Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju.

Drobne novice. Iz Celja. Nemški mesarji iz Stajerske in Koroške imajo prihodnjo nedeljo tukaj svoj strokovni shod. — V C. m. ureku je umrl t. dni Radeckijev veteran Karol Simončič, 85 let star. Udeležil se je italijanske vojne v letih 1848 in 1849. — Iz Maribora. Kap je zadela 35letno Lino Pušenjak, stanujočo na Elizabetni cesti 16. Spravili so je v nezavestnem stanju v bolnico. — Iz Maribora. 14. septembra zvečer je povozil v prejšnji Poštni ulici nek kolesar soprogo gimnazijskega ravnatelja gosp. Tominška. Gospa je dobila na roki lahko poškodbo. — Iz Maribora. Kje je ostal Wastian? Tukajšnji nemški svobodomislec zelo zabavlja, da se ni poleg deželnega poslanca Negra udeležil tudi Wastian protestnega shoda, ki se je vršil minulo nedeljo pri Götzu proti evharističnemu kongresu. Ti zabavljači menda ne vedo, da je bil Wastian izvoljen za državnega poslanca v Mariboru samo s pomočjo duhovščine! — Iz Šoštanja. Poročajo, da so zaprli dečko A. Čujež iz Pake zaradi poskušanja detomora. Brezsrčna babnica je zanesla otroka takoj po rojstvu v svinjski hlev in ga položila pod korito. Ako bi ljudje otroka slučajno ne zaslišali, bi vzel žalosten konec. Ana Čujež je seveda Marijina devica. — Iz »kulturne« Srednje Stajerske. Zakonska Längl v Dusen-dorfu sta se hotela ločiti; vendar pa mož ni hotel privoliti v kako odpravnino za ženo. Ta se je pa oblekla v hudiča in obiskovala svojega pobožnega moža ponoči. Strašila ga je s peklenskimi mukami in izsilila iz nje-ga sčasoma 2800 kron. Ko je končno Längl s pomočjo sosedov vendar prišel ženi na sled, je ta z denarjem neznan kam zginila. — Iz Celja. Te dni so se vračali udeleženci in udeleženke evharističnega kongresa z Dunaja. Pri tem se je nek postarni kmečki zakonski par, ki bi bil moral že izstopiti v Poljčanah, zapeljal v Celje. Reče sta jokalno in tarnala, ker sta morala plačati obično kazn. Morda jima ta znesek povrne domači fajmožnosti? — Iz Celja. Poročali smo svoječasno, da je celjska policija zaprla nekega Franca Turina, ker je bil obdolžen, da je v puljskem hotelu »Central« ukradel nekemu gostu večjo svoto denarja. Sedaj nam Turin poroča, da je puljsko sodišče preiskavo proti njemu ustavilo.

Koroško.

Ponesrečen železniški delavec Josip Mikula, katerega je povozil vlak na progi južne železnice med postajama Kriva Vrba in Vojaško kopališče je včeraj v bolnišnici umrl.

Dva samomora. V Celovcu so našli v mestnem drevoredu na neki klopi slikarskega pomočnika Pavla Nošila. Ustrelil se je z revolverjem v glavo. Vzrok samomora ni znan. — V Borovljah se je ustrelil s flobert puško 19letni puškarski pomočnik Emil Ganzer. Samomor je izvršil v hipni blaznosti.

Samomor v ječi. V preiskovalnem zaporu deželnega sodišča v Celovcu se je obesil na žepni robec 42letni Oswald Sukalja iz strahu pred pretečo kaznijo. Sukalja je doma od Sv. Marjete v Rožni dolini. — To je ta teden v Celovcu že tretji samomor.

Vlom v pisarno mestne plinarne v Beljaku. Snoči je vdrl neznan tat v pisarno mestne plinarne. Odprl je vsa vrata s tatinskim ključem. V pisarni je odprl pri šestih mizah prečale in vse razmetal. Iskal je le denar, ker je vse drugo pustil razmetano po mizah. Dobil je samo v enem predalu denar in sicer samo 13 kron.

Primorsko.

Razbita igralna banka v Opatiji. Snoči je razbil neki trgovec iz Steinamangra igralno banko v Opatiji. Stavil je 20krat zapored na št. 5 in vselej dobil. Po zadnjem dobitku št. 5 je banka, bilo je okrog polnoči, ustavila igro. Koliko je ta srečni igralec dobil, še ni znano.

Viribus unitis je preстал vse poskušnje vožnje nepričakovano dobro. Največjo hitrost, ki je bila določena na 20 vozlov je še skoraj za en vozlov prekorajčil.

Laško puljsko gospodarstvo pred sodiščem v Rovinju. Včeraj se je vršila v Rovinju zanimiva obravnava proti bivšemu mestnemu inženirju v Pulju, Rudolfu Borriju in proti mojstru v mestnih tehničnih delavnicah Francu Siligoiu zaradi goljufije in poneverbe pri mestnem gospodarstvu v škodo mesta in občanov davkoplačevalcev. Borri je prišel v Pulj reven, brez premoženja in je bil navezan edino le na svojo plačo. Doma je iz Krfa. V Pulju se je pridružil laškim gospodarjem na magistratu, postal v kratkem z njimi prav intimen in si osvojil na ta način v kratkem popolno svobodo v svojem oddelku. Kot vsi drugi, ki sede še vedno v preiskovalnem zaporu v Rovinju, je tudi on goljufal občino kolikor je mogel. V kratkem je obogatel, sezidal si je krasno vilo, držal si je lepe konje in krasne metrese. On je pač delal, kar je hotel, bil je brez kontrole. Likvidirali so se računski brez preiskusa v njegovem oddelku, mestna blagajna jih je izplačevala. Posebno je cvetela Borriju pšenica v l. 1904 in 1905 ko je mestna uprava zidala v lastni režiji več stavb. Borri, ki je ta dela vodil, ni podal še do sedaj končnega računa. Delal je z mestnimi delavci doma krasno vilo, izvršil lepe nasade, in mestni uslužbenci so bili tudi njegovi služabniki, kot »oficirski purši«, ki so morali nositi korbe s trga in streči njemu in gospodovi metresi kot ponižni lakajji. Plačala jih je seveda občina. Borri je prodal celo mestni material, in ko je račun mestnih stavb presegel že za več kot polovico proračunane vsote, je inženir Borri predlagal zvišanje in laški mestni gospodarji so mu ga seveda dovolili, ker so vedeli, da to morajo storiti, da preprečijo javen škandal, kajti Borri je bil takrat že petelin v kožu na magistratu in kožel v občinskem zelniku. Soobtoženec Borrijev, mojster Siligoj pa je svojemu gospodarju zvesto pomagal, seveda ne zastoni. Borri je bil šarmanten človek in ni bil trdih rok in je rad kaj pregledal v prid svojemu kompanjonu. Vladele so nezasišne razmere. Borri krivdo deloma prizna, ravno tako tudi Siligoj, samo s tem razločkom, da pravi, da je moral izvršiti povelja svojega gospodarja. Razprava še ni končana, o izidu bomo poročali.

K atentatu na Cuvaja — zagrebška obravnava se nadaljuje v Zadru. Državno pravdnništvo v Zadru je dvignilo obtožbo proti 19letnemu dovršenemu učiteljskemu Iv. Alfireviču iz Obrovca zaradi sokrvice hudodelstva umora, češ da je Alfirevič dne 3. junija v Zagrebu nagovarjal Jukića k atentatu na konisarja Cuvaja in veliko pripomogel s svojim nagovarjanjem, da je Jukić poskusil atentat. Obravnava se bo vršila pred poroto v Zadru dne 2. decembra t. l. Po celi Dalmaciji vzbuja to dejstvo velikansko zanimanje. Več o tem bomo še poročali.

Zanimive izkopnine v Ogleju. Pol metra pod tlakom zgodovinsko znane bazilike v Ogleju so izkopali krasna tla iz mozaika. Tla so zelo obsežna in dosega po sodbi strokovnjakov čez 800 m². Centralna komisija je sklenila, da bodo sedanjia kamentila tla popolnoma odstranili in jih nadomestili z odkopanim tlom iz starinskega mozaika, vsled česar se bo nivo cerkve znatno znižal za pol metra, kar pa cerkvi sami ne bo nič škodovalo, ker segajo temeljni zidovi cerkve 2 m 80 cm pod mozaik. Mozaik bo ostal kakršnega bodo odkrili, pokvarjena mesta pa bodo izpolnila s cementom. Obzidek v višini pol metra bodo pa pokrili z mramornimi ploščami.

Dnevne vesti.

Kdor izmed volilcev še ni dobil legitimacije in glasovnice, naj gre na deželno vladu in jih tam zahteva. Opozarjamo volilce, naj to store najkasneje do ponedeljka zvečer, ker se volilni dokumenti na dan volitve ne bodo več izdajali. Iz izkušnje vemo, da se marsikateri volilec briga za volilne dokumente šele na dan volitve, zato rotimo svoje somišljenike, naj se pobrinejo pravočasno za legitimacije in glasovnice, da se ne bo zgodilo tako, kakor pri zadnji volitvi, da je cela vrsta naših somišljenikov izgubila volilno

pravico samo zbog tega, ker niso pravočasno skrbeli za volilne dokumente. Somišljeniki, pazite, da se ne izgubi nobeden napredni glas, ker se bo pri volitvi šlo prav za vsak glas!

Ni pač treba povdarjati, da je dolžnost vsakega naprednega volilca, da voli od narodno-napredne stranke priporočena kandidata profesorja Josipa Reisnerja in tržnega nadzornika Adolfa Ribnikarja. Klerikalna večina v deželnem zboru je veljavno izvolitev teh dveh poslancev nasilno in protizakonito razveljavila, zato je naša dolžnost, da proti temu nasilju in proti temu zakonolomstvu energično protestiramo s tem, da kot en mož volimo zopet za poslanca profesorja Reisnerja in trž. nadzornika Ribnikarja.

Deželnemu odboru kranjskemu. V občini Dobrunje se nam je vsilil za župana Korbar. Mož je sicer c. kr. poštar, a vendar ne zna delati pobotnic. Kdor ima kaj terjati od občine ali kakega drugega zastopca, v katerem je Korbar, ne dobi vedno pravilno izpolnjene pobotnice v podpis, ampak včasih kar prazno polo. Vsoto in drugo opravi potem znameniti Korbar sam. Ker to nikakor ni v redu, naj ga pouči deželni odbor kot nadziralna oblast občinskega poslovanja, kaj je prav, kaj ne. Tudi mu naj oblasti, kadar ga primejo za račune, ne puste veljati izgovora, da jih je izgubil. Ako je ta vzor župana že pozabil, komu je dal prazne pole v podpis, si osveži spomin lahko pri sodišču. Pa ga ne bo mikalo!

Klerikalci in napredna društva. Klerikalci imajo brez števila društev vsake vrste, a v vseh teh društvih vlada dolgačas in mrtvilo. Čuki so samo za posmeh, iz teh se ves svet samo norca dela. Če kdo iz zine besedo čuk, se že vse smeje. Celo klerikalci zasmehujejo Čuke in jih zaničujejo, med tem ko se sokolstvo mogočno razvija in uživa simpatije tudi najpriprostejšega ljudstva. Vsakdo čuti, da je čast biti Sokol in sramota biti Čuk. Zaman se trudijo klerikalci podkopati Sokolu tla. Slovensko sokolstvo, ki si je na zletu v Pragi priborilo prvenstvo med vsemi slovanskimi Sokoli, je nepremagljivo. »Domoljub« piše v zadnji številki: »Sokol se je že postaral, pa še niso prišli z njim preko vsebine, ki so jo dali sokolstvu češki ustanovitelji, pa da bi bili saj pri tej vsebini ostali. Šli so in izkvarili lepo sokolsko misel, tako da če bi se bilo vzporedno z mislijo spreminjalo tudi ime, bi že davno ne imeli več Sokolov, ampak smrdokavre«. Bog mu odpusti, kdor je povezal te otrobe, s katerimi je slaboumni »Domoljub« hotel udariti Sokola. Uhogre čuje reve, ki mislijo, da bodo s takim pljuvanjem kaj opravile. — Enako sruje »Domoljub« tudi druga napredna društva, popisuje njihove poštene veselice, kot pijanske orgije in naprednjake kot ošabneže. Kako otroče. Če je kdo ošaben na Kranjskem, so to pred vsem duhovniki, ki jih je sam napuh, kajti že vsaka kladla si domišljuje, da je pol boga; ošabni so dalje oderuhi, ki se vedno obešajo tisti stranki na suknjo, ki ima moč, in ki so danes vsi klerikalci. Drugače pa ošabnosti ni; Kranjec je časih »štmán« ampak drugih ne zaničuje. Prav zato pa, ker ni nič ošabnosti med naprednjaki, zato se vse napredne priredbe tako dobro obnesejo. Na tisoče je veselice; prireja-ajo jih napredna društva, a obiskujejo jih tudi klerikalci kaj radi, ker vlada na teh priredbah neprišiljeno veselje, ker se vsakdo čuti domačega, brat med brati. **Klerikalci sploh nič takega skupaj ne spravijo:** klerikalne veselice so dolgočasne kot veliki petek: iz vseh kotov zija sama prisljenost, vse se hlina, sredi pa se šopiri duhovski napuh. Še klerikalci ne marajo klerikalnih priredb, kaj še drugi ljudje. Seveda boli in jezi klerikalce, da tako kar nič ne morejo opraviti v družabnem oziru. Živeli so v misli, da so poslanski mandati vse — spoznali so pa, da to na vsakdanje in na družabno življenje nima nobenega vpliva. In spoznali so, da jim napredna društva s svojimi družabnimi priredbami počasi a trajno izpodkopavajo tla pod nogami. To pa jih navdaja z besnostjo, kajti proti temu pri najboljši volji ne morejo ničesar storiti. Prepovedujejo pač plese in godbe, pa kdo se meni za to? Nihče! Časi, ko so ljudje samo molili in delali, skrbeli za nebesa in se tresli pred parkljem so minuli.

Pritožbe Uršule Marenko in Karla Kačarja, prodajalcev kislega zelja, zaradi odkazanja tržnih stojišč na mestnem tržnem prostoru, so dale »Slovencu« toliko opravka, da hočemo javnosti v pojasnilo podati v naslednjem poročilo obč. svetnika Višnikarja z zadnji seji obč. sveta! Tržni nadzornik je dne 29. februarja 1912 odredil, da se tržni stojišči Uršule Marenko in Karla Kačarja pred škofijsko palačo premestita z enega

na drug vogal. Iz te na sebi malenkostne zadeve je nastala cela afera. Ker se je mož Uršule Marenko vpilal premestitvi stojišč, je bil z razsodbo dež. sodišča z dne 13. maja 1912 obsojen zaradi prestopka po § 312 k. z. Pritožbo U. Marenko in K. Kačar je občinski svet kot neutemeljeno zavrnil. Deželni odbor je pa z razpisom z dne 13. maja 1912 št. 11589 ukazal, da se pritožnikom odkazeta prejšnji stojišči. Vsled sklepa občinskega sveta z dne 4. junija 1912 je mestna občina dne 3. julija 1912 zoper odredbo dež. odbora vložila pritožbo na c. kr. upravno sodišče. Dež. odbor pa je z novo odločbo z dne 6. julija 1912 izrekel, da pritožba na upravno sodišče nima odločilne moči in da se mora odredba takoj izvršiti. Mestni svet je v seji 11. julija 1912 sklenil, da se pritožba navedenih zeljarjev zoper odredbo z dne 5. aprila 1912, ki se je izdalo zgolj v interesu tržnega reda, zavrne, ker pritožnika nista legitimirana do pritožbe. Na zopetno pritožbo U. Marenko in K. Kačar je dež. odbor z odločbo z dne 2. t. m. št. 18907 razveljavil sklep obč. sveta z dne 11. julija 1912, s katerim je bila potrjena odredba tržnega nadzornikstva, ter ugodil zahtevi pritožnikov, da se jima odkazeta prejšnja stojišča na trgu. Obč. svet je že v prvi pritožbi na c. kr. upravno sodišče zastopal stališče, da mestna občina razpolaga popolnoma avtonomno s tržnimi stojišči. Tržne zadeve pa ne spadajo pred avtonomne, temveč pred politično administrativne instance. Z odločbo dež. odbora se je kršila avtonomija statutarne občine ljubljanske. Ako bi bila občina pri odkazavanju stojišč neprestano vezana na voljo tistega, kateremu se je stojišče enkrat odkazalo, potem je sploh nemogoče vzdržati red na trgu, kjer se v tem oziru vsaki dan prijavljajo nebrojne nezadovoljnosti. Dež. odbor je ugodil pritožnikom, ne da bi bil zadevo točno preiskal. Na ta način lahko nastane kaos, kotega ne premore noben trg. Kako naj bi n. pr. na Dunajskem »Naschmarktu« tržna policija vzdrževala red, ako bi se postopalo tako, kakor v Ljubljani. — Zadeva je sicer sama na sebi malenkostna, a je načelne važnosti, ker gre za rešitev vprašanja, kako daleč sega avtonomija mestne občine. Odsek tedaj predlaga, da so tudi proti novi odločbi dež. odbora vložiti pritožba na upravno sodišče.

Župniku na Ježici resno svetujemo, naj ne obrekuje Ciril - Metodovo družbo in njenih ondotnih članov in članic, ker bi se mu sicer lahko zgodilo tako, kakor njegovemu stanovskemu tovarišu v Ledinah, ki se sedaj zvija in išče prič, katere naj bi dokazale, da je bil vedno naklonjen družbi. Posebno naj ježiški župnik ne laže osebno in v časopisih, da so liberalci pometali iz družbe duhovnike. V Boh. Bistrici so bili leta 1907 izvoljeni v glavni odbor gg. duhovniki: prošt Einspieler Gregor, dr. Svetina, Andrej Kalan in Ivan Vrhovnik, nadalje pa tudi posl. Fr. Povše. Razun gosp. Vrhovnika pa so vsi izvoljeni ali sploh ignorirali izvolitev, ali pa se prostovoljno odpovedali. Seveda za odborništvo v Ciril-Metodovi družbi je treba rodoljubnega srca in dobre volje za brezplačno delo in žrtve.

Pevski zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani ima danes, v četrtek, dne 19. septembra ob 8. zvečer prvi sestanek in pevsko vajo skupnega zbora. Za vse dosedanje in vse nanovo vstopivše p. n. gg. pevke in pevce se vrši vpisovanje v pevski zbor pri današnji vaji, za gg. pevke pa razun tega še 19., 20., 21. in 23. septembra od 5.—6. zvečer v pevski dvorani »Glasbene Matice« v II. nadstropju. — K obilnemu pristopu vlnjudo vabi — o d b o r.

Gospe načelnice pri II. ljubljanskem cvetličnem dnevnu prosimo, da odboru naznajo imena onih dam, ki so njim (torej ne centralni zalogi) poslane brezplačno cvetke ali bonbonov. Rabimo namreč ta imena, da ustavimo kolikor mogoče popolen seznam vseh požrtvovalnih darovalk. Obenem prosimo one načelnice, ki tega še niso storile, da pošljejo odboru listo gospodičen - prodajalk.

II. cvetlični dan 15. septembra 1912 v Ljubljani.

I. Mesto:
ga. Bernatovič in Mikšič K 575-07
» Vida Pogačnik . . . » 219-31
» Jos. Košiček . . . » 256—
» Černe . . . » 197-86

skupaj K 1248-24

II. Poljansko predmestje:
ga. Turk . . . » K 91-30
— in . . . » 7-39

skupaj K 98-69

III. Sv. Petra predmestje:
gčna. Mikuž . . . » K 369-39
ga. Trškan . . . » 325-80
» Šega . . . » 112-59

skupaj K 807-78

IV. Frančiškansko predmestje:
ga. Reisner in Ružička K 440-07
ge. Hudovernik, Ozmeč
in Wider . . . » 855-57
» Klobučar in Naglič . . . » 315-83
» Heren in Sič . . . » 463-02
» Svigelj in Tekavčič . . . » 300-64

skupaj K 2375-13

V. Gradišče:
ga. županja dr. Tavčar K 422-55
» Pfeifer . . . » 704-43

skupaj K 1126-98

VI. Spodnji Rožnik:
ga. Danilova . . . » K 35-60

VII. Kolizej:
» Krč - Gašperlin . . . » 246-84

VIII. Krakovo in Trnovo:
» Kozina . . . » K 437-23

IX. Dolenjska cesta:
Neimenovana . . . » K 46-35

Skupaj K 6422-84

Vrhniški lov. Razkrili smo v soboto, na kako škandalozen način so se klerikalni mogotci na Vrhniki, župan Tršar in občinska svetovalca Mayer in Mulley polastili vrhniskega lova in kako so ti možakarji oškodovali občino za velike tisočake. Naše razkritje je vzbudilo na Vrhniki velikansko senzacijo. Vse se je trgalo za »Slovenski Narod« in med klerikalci samimi je zavladalo nepopisno ogorčenje, zlasti proti županu Tršarju, kateremu so klerikalci take povedali in ga tako pasje opsovali, da tega žive dni ne bo pozabil.

Cvetlični dan v Idriji se vrši v nedeljo, dne 22. septembra po sledečem sporedu: V predvečer je v pivarni pri »Črnem orlu« gledališka predstava, in sicer se uprizore burki »Nemi godec« in »Doktor Hribar«. Začetek točno ob pol 9. zvečer. V nedeljo zjutraj se vrši prodajanje cvetk od 7. zjutraj do 1. popoldne. — Popoldne so v čitalniški dvorani kinematografske predstave s pričetkom ob pol 4. V pivarni pri »Črnem orlu« je ob 4. popoldne veselica s koncertom godbenega društva v Idriji, vstopnina 30 vin. za osebo. Po kinematografskih predstavah je na čast sodelovalkam ples v čitalniški dvorani. Cvetlični dan priredbe: moška in ženska podružnica Ciril - Metodove družbe, delavsko bralno društvo, ženski odsek gasilne straže, godbeno društvo, slovenska čitalnica, narodno - napredno dijaštvo, Prosveta, Sokol in pevsko društvo Svoboda. Cvetlični dan se v nedeljo privikrat priredi v Idriji. Želimo, da se izvrši in prospeh naših narodno-obrambnih društev in revnih visokošolcev kar najlepše.

Cvetlični dan v Starem trgu pri Ložu. Tudi pri nas je bil cvetlični dan! Naša lepa Loška dolina ni hotela zaostati za drugimi kraji, kjer so se priredili cvetlični dnovi, tudi ona je hotela pokazati, da še bedi in kliče za sveto narodno korist. Sel je glas za prireditev cvetličnega dneva; in dasi je pri nas že vsaka prireditev nekaj skrajno težavnega, kljub temu so sklenile naše požrtvovalne dame, da oživijo tudi naš Stari trg s prodajo cvetic. Gospa Mici Lahova in gđ. Ida, Stana in Olga Peče so vzele z vso marljivostjo to trudapolno delo in gre jim za vso krasno uspešno prireditev zahvala vse Slovenije. Bile so kot oznajevatelice mlade Vesne, s šopki svežih cvetic so hodile po vaseh in skoro ni bilo srca, da se jim ne bi darežljivo odprlo. In ker je bilo delo za tako obširno okolico preveliko, da bi ga mogle opraviti v enem dnevu, so si izvolile zato cel teden. Tako smo imeli pretečeni teden vsak dan, dan cvetic, dan mlade Vesne, ki je doprinesel lepih 200 K. Na zdar!

Potres. Dne 17. septembra so čutili v Dvoru nekaj minut pred 2. uro popoldne več sekund trajajoč potres. Smer mu je bila od severa na jug. Potres je bil tako močan, da je pri neki hiši omet na stropu popokal, pri drugi hiši sta dva dofa koruze padla na tla. Gospica Malči Klinčeva je ravno »Slovenski Narod« brala; prestrašila se je potresa tako, da ji je list padel iz rok in je ona bežala iz sobe na plan.

V postojnskem političnem okraju je bilo pri letošnjem glavnem naboru izmed 676 mladeničev 118 k vojakom potrjenih, in sicer 64 iz postojnskega, 58 iz vipavskega, 40 iz ilirsko - bistriškega in 26 iz senožeškega sodnega okraja.

Razgrajati. Danes ponoči so bili zasačeni nekoliko prevroči mlečno-zobeži, ki so na Bregu, na Sv. Jakobu nasipu in na Dvornem trgu poškodovali ograjo in pri neki trgovini odtrgali reklamne napise.

Aretirana je bila včeraj slaboglasna Amalija Dolenceva, roj. 1873. v Leskovici ter pristojna v Oselico, ker ima za mesto prepovedan povratek, a kljub temu še zahaja nazaj.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 12 Bolgarov; iz Amerike je pa prišlo 39 Slovencev in 89 Hrvatov; 15 Hrvatov je prišlo s Pruskega, 10 Slovencev se je pa peljalo v Novo mesto.

Našla se je v gostilni pri »Zvezdi« v Ljubljani večja vsota denarja. Lastnik denarja naj se zgleda pri gostilničarju Petru Križu.

Izgubljeno in najdeno. Služkinja Marija Črnetova je izgubila bankovec za 20 K. — Posestnik Ivan Rebolj je izgubil črno ročno torbico, v kateri je imel za 10 K ovratnikov in naprsnikov. — Stražnik Matija Godicelj je našel žensko ogrinjajočo. — Marija Nogvaškova je našla srednjo vsoto denarja.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke

sklicuje za

petek, dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Most-nega doma“

javen

Volilni shod

glede predstojetih deželnozborskih volitev.

Volilci! Zavedajte se, da je S. L. S. z razveljavitvijo mandatov pravilno izvoljenih poslancev omadeževala najpreprostejša načela demokratičnosti in da je na nekvificiran način žalila ljubljanske volilce s tem, da je ignorirala edino merodajno voljo Vas volilcev!

V petek torej vsi na shod!

Razgled po slovanskem svetu.

— Vseslovanski čebelarški kongres, ki se je vršil od 7. do 9. avgusta v Moskvi in na katerega so bili povabljeni čebelarji iz vseh slovanskih zemelj, se je končal z velikim uspehom. Na shodu je bilo zbranih nad 600 slovanskih čebelarjev, ki so bili v Moskvi izredno presrečno sprejeti. Na kongresu je bilo 200 Rusov, 320 Bolgarov, 32 Čehov, 34 Srbov, 4 Malorusi, 3 Hrvatje in nobenega Slovence, dasi se je v svo gotovostjo računalo tudi na Slovence, ki so celo v Rusiji znani kot izborni čebelarji. Koga zadene v tem oziru, da ni bilo nobenega zastopnika v Moskvi, križda, nam ni znana. Na kongresu se je sklenilo to-le: Razpisujejo se nagrade za te-le važne izume na polju čebelarstva v roku enega leta: 1. za najboljšo spoznanje potvorjenega čebelnega voska nagrada 1000 frankov; 2. za najboljšo spoznanje potvorjenega čebelnega medu 500 frankov; 3. za najboljšo posodo za razpošiljanje medu — 200 frankov; 4. za najuspešnejši način zdravljenja čebeline bolezni — gnilobe zalege nagrada 1000 frankov; 5. za najboljšo centrifugalno napravo za med — 100 frankov in 6. predsednika bolgarskega čebelarstva društva se pooblašča, da nabavi na Bolgarskem čim največje količine voska in ga pošlje v Rusijo, kjer vosek in med silno potrebujejo. Tako na primer rabi sedaj Rusija takoj 200 metrskih stotov medu. Prihodnje leto bo vseslovanski čebelarški kongres v Pragi. V. kongres pa bo l. 1914. v Zagrebu.

— Muzej rodbine Zrinjskih. V V. Legradu v Medmuru so nedavno tega otvorili muzej rodbine grofov Zrinjskih. V muzeju je zbrano vse, kar se nanaša na zgodovino te junajske hrvatske obitelji. Največ predmetov se nanaša na junajskega bratitelja sigetskega S. Zrinjskega.

— Gospa dr. Hinkovičeva v Belgradu. Soprog znanega zagovornika v zagrebškem veleizdajniškem procesu oboževanih Srbov — dr. H. Hinkovič je na vabilo srbskih dam došla v Belgrad, da obišče tamkajšnje svoje in svojega moža prijatelje. Gospo Hinkovičovo so srbske dame sprejele na kolodvoru z velikimi častmi in izredno presrečnostjo.

— Češki umetnik — madžaron. Iz Budimpešte poročajo: Znani češki umetnik na violini Jan Kubelik je z dovoljenjem ministrstva notranjih del za kolek po l. kroni pomadžaril svoje ime v Janoš Bolgár. Kakor je znano se je Kubelik pred leti na Ogrskem oženil in si je tam pridobil tudi ogrsko državljanstvo.

Društvena naznanila.

Odborniki in člani odsekov akad. fer. društva »Sava« se pozivljajo, da se udeležijo sigurno seje jutri 20. t. m. ob pol 3. v »Narodni kavarini«.

Skupščina »Organizacije svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva« se vrši, kakor naznanjeno v sredo, 25. t. m. Začetek skupščini, ki se bo vršila v ljubljanskem

»Narodnem domu«, bo točno ob 9. dopoldne. Vabimo vse oficijelne delegate in člane včlanjenih društev. Skupščina se vrši po § 2. zbor. zakona.

Narodna obramba.

Obrambna razstava je odprta samo še jutri v petek ob 9. dopoldne do 6. zvečer, na kar opozarjamo vse, ki si še niso ogledali te velepučne prireditve.

Zglasnice za glavno skupščino C. M. Opozarjamo vse delegate ponovno, da dobe zglasnice, če bi jih še ne bili dobili, pred zaupnim shodom, oziroma pred svečano veliko skupščino.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dopolnitev kabineta.

Dunaj, 19. septembra. Baje je stopil grof Stürgkh glede zasedenja poljedelskega in trgovskega ministrstva v stik s slovanskimi in nemškimi parlamentarci. Vendar niso imela ta pogajanja nobenega uspeha. Splošno je namreč prevladovalo mnenje, da bi imel vstop parlamentarca v kabinet dalekosežne politične posledice.

Dunaj, 19. septembra. Splošno se sodi, da bo imenovan guverner poštne hranilnice dr. Schuster plem. Bonnot je pojutrinjsem za trgovskega ministra. Njegovo mesto pri vodstvu poštne hranilnice prevzame viceguverner dr. Leth.

Dunaj, 19. septembra. Grof Stürgkh bo predložil cesarju, ko se ta vrne iz Wallseeja svoje predloge glede zasedenja trgovskega in poljedelskega ministrstva ter pričakujejo, da bosta oba ministra imenovana že v soboto.

Demisija trgovinskega ministra.

Dunaj, 19. septembra. Trgovinski minister dr. Rössler se je vrnil s svojega dopusta na Dunaj in je podal demisijo. V političnih krogih smatrajo za gotovo, da bo imenovan za njegovega naslednika guverner poštne hranilnice dr. Schuster.

Odsek za socijalno zavarovanje.

Dunaj, 19. septembra. V včerajšnji seji pododseka odseka za socijalno zavarovanje je tvoril predmet živahne debate stari spor med zdravniki in trgovskimi uslužbenci glede plačilne meje, nad katero naj bi bolniške blagajne ne dovoljevale več blagajniških zdravnikov. Socijalni demokrati zahtevajo, da naj se ta plačilna meja odstrani. Poslanec dr. Winter je predlagal, da naj se bolniško zavarovanje raztegne tudi na samostojne. Predlog je bil z 8 proti 7 glasovom sprejet. Tako člani večine kakor tudi vladni zastopniki so bili od izida glasovanja presenečeni. Poslanec Schöiswohl je predlagal, da naj se glasovanje reasumira. Ob 1/1. je predsednik prekinil sejo ki se je nadaljevala nato ob 4. dopoldne. V popoldanski seji so bili vsi izpreminjevalni predlogi k § 5. in 6. odklonjeni. Pri § 6. je bilo odklonjenih več predlogov, ki se tičejo starostne in dohodninske meje ter je bilo sklenjeno, da se morajo zavarovati tudi osebe, ki imajo izgovorjeni užitek.

Deželnoobrambni zakon za Tirolsko in Predarlško.

Dunaj, 19. septembra. V deželnoobrambnem ministrstvu se je vršila včeraj konferenca o novem deželnoobrambnem zakonu in strelškem redu za Tirolsko in Predarlško ter so se te konference udeležili namestnik baron Spiegelfeld, deželna glavarja baron Kathrein in Rhomberg, deželnoobrambni poveljnik fmlt. Dankl, sekcijski šef Reuter i. dr. Sklenili so opustiti »Višji urad za domobranstvo« ter prepustiti njegove agende deloma deželnoobrambnemu poveljniku (14. korno poveljništvu), deloma pa dež. glavarjema Kathreinu in Rhombergu. Tudi mora vlada izdelati nov deželnoobrambni zakon ter ga predložiti deželnoobrambnemu poveljniku in deželnim glavarjema, ki se sestanejo h konferenci v Inomestu, nakar se predloži zakon deželni zboru na Tirolskem in Predarlskem. Obenem se predloži tudi strelški red.

Tirolski deželni zbor.

Dunaj, 19. septembra. Deželni glavar baron dr. Kathrein je imel posvetovanje z ministrskim predsednikom glede sklicanja tirolskega deželnega zbora. Ministrski predsednik je izjavil, da se vladi ne zdi prikladno, da bi se vršil tirolski dež. zbor že jeseni, marveč da hoče vlada sklicati deželni zbor koncem leta.

Češko-nemška sprava.

Praga, 19. septembra. Včeraj dopoldne se je oglašila pri namestniku deputacija češke deželnozborske zveze, da mu poroča o sklepu pred-

stojništva deželnozborskih strank, pod katerimi pogoji bi se Čehi udeležili zopetnih pravnih pogajanj. Knez Thun je izrekel upanje, da bo v kratkem mogoče nadaljevati započeto stvarno delo. Jutri sprejme knez Thun zastopnike nemških deželnozborskih strank.

Praga, 19. septembra. Nemški agrarci žele, da naj se dogotovi, ko se pogajanja zopet prične, pred 20 leti započeta narodnostna delitev deželnega kulturnega sveta. Gre za razdelitev kulturnotehniškega biroja na 2 dela.

Vollina reforma za Galicijo.

Lvov, 19. septembra. Pod predsedstvom deželnega maršala grofa Goluchowskega ter ob prisotnosti namestnika dr. Bobrznyskega so se začela včeraj popoldne posvetovanja predsedstev poljskih deželnozborskih klubov o volinoreformnih projektih demokratičnih strank. Pogajanja se vrše tudi še prihodnje dni. Načelnik poljskega kluba posl. dr. Leo se je izrazil o poteku seje, da se je doseglo znatno zblizanje vseh poljskih strank in da on pod nobenim pogojem ne bo pripustil, da bi se razbil poljski klub.

Dogodki na Ogrskem.

Budimpešta, 19. septembra. Kakor smo že poročali, je prišlo včeraj v ogrskem parlamentu zopet do burnih prizorov. Kljub temu pa, da je opozicija prostovoljno zapustila zbornico, je prišlo v zbornici do pretepa.

Člani opozicije so se zbrali ob 9. v klubu ljudske stranke ter so sklenili, da pridejo v zbornico, če ne bo parlament cerniran od kordona. Sklenili pa so tudi, da zapuste parlament, kakor hitro bi zopet nastopila policija. Nato so se podali člani opozicije proti parlamentu, z njimi tudi grof Julij Andrassy, grof Albert Apponyi in grof Aladar Zichy. Ko je prišla opozicija pred parlament, se ji je pridružil tudi Fran Kossuth.

Ob 10. je prišla policija v parlament, 130 stražnikov, pod poveljstvom nadinspektorja Pawlika. Drugi policijski oddelki so še v suterenu. V razpravi dvorani je 70 do 80 opozicijskih poslancev. Članov delavnih strank ni v razpravi dvorani. Šele ob 11. pridejo v dvorano, nakar se začne oni tumulti, ki smo jih opisali že v včerajšnjem brzojavnem poročilu.

Tudi dogodke, ki so se odigrali, ko je stopil grof Tisza v zbornico, smo že opisali.

Začetkom seje je bilo pri vsakem vzhodu 20 stražnikov. Ob 10. so prišli v zbornico opozicijski poslanci in ob istem času se je postavila v parlamentu tudi

rešilna postaja.

Trgovinski minister Beöthy je bil med tem od opozicije tepen, kakor smo to že v včerajšnjem listu poročali. Minister pravi, da mu je spordrsnilo in da je padel med opozicijo, nakar se je ta strnila nad njim in so ga njegovi prijatelji le s težavo spravili v kvesturo.

Po govoru in opravičbi trgovinskega ministra je govoril grof Tisza, ki je izjavil, da je z opravičbo trgovinskega ministra zadovoljen in je prosil, da naj bi se včerajšnji dogodek v očigled priznanju trgovinskega ministra, da je bil sam kriv dejanskih napadov, ti dogodki sploh več ne upoštevajo.

Kazen.

Pri razpravi k poročilu imunitetnega odseka glede včerajšnjih dogodkov, je zbornica po kratkem posvetovanju sprejela predlog odseka, glasom katerega je izključenih 50 poslancev od 30 sej, 10 poslancev pa od 15 sej.

Pri volitvi članov za delegacijo, ki se je vršila poimensko, so bili izvoljeni kot delegatje in kot namestniki, člani ogrske narodne delavne stranke in nekaj Hrvatov.

Opozicija

se je podala iz zbornice v klubove prostore Kossuthove stranke, kjer je dolgo časa konferirala o včerajšnjih dogodkih. Konstatirali so, da je izjava grofa Tisze glede včerajšnjih dogodkov v nekaterih bistvenih točkah nepravilna in da je izvolitev članov delegacije nepostavna.

Končno pa so opozicijski poslanci protest proti volitvi v delegacijo.

Posledice v delegacijah.

Važno je pri vsem tem, da se je grof Andrassy javno pridružil opoziciji z vsemi svojimi tovariši, in da je igral pri tem precej važno vlogo. Seveda poskuša on, da bi odvrnil opozicijske od demonstracije pri delegacijah, vendar je neverjetno, da bi mogel on to zabraniti, posebno, ker so mlajši člani opozicije že napravili natančen načrt, kako bodo demonstrirali pri delegacijskem zasedanju na Dunaju. Tudi je izjavil Andrassy zadovoljstvo nad tem, da so se vče-

rajšnega nastopa opozicije udeležili tudi socijalni demokrati, namreč zato, ker so s tem odvalili od sebe sum, da so sporazumljeni z vlado.

Hrvaški poslanci,

ki pripadajo ljudski stranki, so izrekli v posebni konferenci vladi zaupnico, ker je predsednik zbornice izjavil, da se zviša za leto 1913 budget za Hrvaško.

Častne zadeve.

Poslanec Rudnay, katerega je med včerajšnjim tumultom poslanec Bakonyi udaril za uho, je poslal poslancu Bakonyiju svoje zastopnike. Tudi trgovinski minister Beöthy hoče svojo afero častnim potom rešiti. V clem se je povzročilo včeraj v zbornici 7 častnih afer.

Varnostne odredbe v Budimpešti.

Županstvo je izdalo in nabilo po mestu lepeke, podobno kakor dne 23. maja t. l., s katerimi opozarja hišne gospodarje, da naj v očigled napovedanim socijalno-demokratičnim izgredom zapro zvečer že ob 8. hišna vrata in naj sploh tujcem ne dovolijo vstopa v svoje hiše. Policija in orožništvo sta dobila strikten nalog, da smejo rabiti orožje in streljati, kakor hitro bi jih začeli demonstrantje — tudi če se ognejo — obmetavati s kamenjem. Če bi pa demonstrantje začeli demolirati hiše, sme vojaštvo po tretjem signalu na demonstrante streljati.

Demonstracije vseučiliščnikov.

Okoli 300 do 400 vseučiliških dijakov je priredilo včeraj protestni obhod, in sicer od vseučilišča proti stanovanju grofa Karolyja. Sprevod je bil zelo številno zastopan z različnimi zastopniki dijaških zvez, ki so se ga udeležili z zastavami. Priredili so dijaki burne ovacije pred stanovanjem grofa Karolyja, poslancu Frana Kossutha in pred stanovanjem policista, ki je odpovedal v zbornici pokorščino in ni hotel dejansko nastopiti proti opozicijskim poslancom.

Mir v mestu — policija in vojaštvo na ulicah.

Kljub temu, da je vladal v mestu popolen mir, je bilo konsignirano vojaštvo, policija in orožništvo. 25 trgov v mestu je zasedenih od vojaštva. V službi je 5000 mož vojakov, 500 orožnikov pešcev, 200 orožnikov na konjih in 2000 policajev. Patrule, močne od 5 do 10 mož, hodijo po mestu in praznijo ulice.

Generalno stavko

so delavci odpovedali. Vendar je prišlo vsled nastopa vladnih organov do številnih

spopadov.

pri čemer je bilo ranjenih več oseb.

Budimpešta, 19. septembra. Ranjenih je bilo pri spopadih med občinstvom in vladnimi organi 31 oseb. Zdravniki so dognali, da so poškodbe povzročile policijske sablje. Med ranjenci je 16 oseb težko ranjenih in 3 bodo bržkone poškodbami podlegli. Lahko ranjenih je nad 200 oseb, aretirali so jih 62, 37 pa so jih izročili sodišču zaradi javnega nasilstva.

Budimpešta, 19. septembra. Opozicijski poslanci hočejo na vsak način onemogočiti delegacijsko zasedanje na Dunaju. Vladni pristaši hočejo onemogočiti to namero opozicijske poslancev s tem, da bodo vse prostore zasedli ogrski vladni poslanci. Za predsednika ogrske delegacije je izvoljen dr. Lang, za podpredsednika pa Kuhen - Hedervary.

Budimpešta, 19. septembra. Mesto izgleda še vedno kot bi bilo v obsebnem stanju. Na trgih in po večjih ulicah kampira vojaštvo, policija je vsa v službi, po mestu hodijo številne močne policijske, orožniške in vojaške patrule.

Ogrski policaji na Dunaju!

Budimpešta, 19. septembra. Vlada se zelo boji ogrskih opozicijskecev, da ne bi napravili povodom delegacij na Dunaju škandala. V Budimpešti se je razširila vest, da pokličejo za čas delegacij na Dunaj ogrske policiste, katerih se vlada posluži proti opozicijskalcem, če bi hoteli uprizoriti na Dunaju kake škatle. Magnatska zbornica v službi vlade.

Budimpešta, 19. septembra. Opozicijski poslanci dolže ogrsko magnatsko zbornico falsifikacije povodom volitve v delegacijo. Volitev delegatov je nezakonita, ker bi se moralo volitve udeležiti najmanj 50 članov. Zapisnik magnatske zbornice izkazuje 51 navzočih članov, opozicijski listi pa trde z vsoto gotovostjo, da je bilo navzočih samo 38 članov. Če je to, kar trdijo opozicijski listi, resnica, mora biti ta volitev gotovo razveljavljena in zna postati za ogrsko magnatsko zbornico usodna.

Mirovna pogajanja.

Carigrad, 19. septembra. Ministrski svet je preračetal preliminarne, ki so jih postavili posredovalci v Švici, ter jih z malenkostnimi spre-

membami sprejel. Nato so te izpremembe zopet odposlali posredovalcem. Zunanji minister je izjavil nasproti uredniku lista »Liberta«, da je sicer s prisego vezan na molčanje, da pa so pogajanja v najboljšem titu in da upa na gotovo spravo.

Rim, 19. septembra. »Messagero« poroča, da se je izrazil bivši minister in sedanj posredovalec Bertolini o mirovni pogajanjih, da bi se ne vrnil v Švico, če bi ne pričakoval od pogajanj sigurnega uspeha. Nato je izrazil, da je prišel samo obiskat svojo obitelj, da se pa že v par dneh vrne v Švico. Prekinila so se mirovna pogajanja samo radi bajramskih praznikov.

Italijansko-turška vojna.

Milan, 19. septembra. »Secolo« poroča z Dunaja, da je turška vlada na svet velesil izpustila ekspedicijo San Filippa Sforza. Vjetniki se spremijo do tuneške meje in izročijo tam francoskim oblastim.

Rim, 19. septembra. »Tribuna« poroča, da je francoska vlada napela vse sile, da prepreči transport vojne kontrebande. Oblasti v Marseillu imajo nalogo, da strogo nadzorujejo vse ladje, ki se odpeljejo na severnoafriško obal. Dve torpedovki boste vedno patrolirali ob tuneški obali.

Balkan.

Carigrad, 19. septembra. Dobro poučeni politični krogi so mnenja, da se bo balkanska kriza kljub vsem homatijam mirno poravnala. Tudi ruska vlada je dala razumeti, da ne bo kalila na Balkanu statusa quo.

Francosko brodovje v Sredozemskem morju.

Pariz, 19. septembra. Kakor je videti, ni ostala opozicija trgovcev z Bresta proti preložitvi oklopnega vojnega brodovja brez učinka. V »Eclair« namreč zatrjujejo, da hoče Delcassé odložiti izvršitev projektov do konca decembra ter opravičuje ta sklep s potrebo poprave več ladij.

Medparlamentarna unija.

Ženeva, 19. septembra. Sedemnajsto konferenco medparlamentarne unije je tu včeraj otvoril belgijski minister Beernert ter je bil nacionalni svetnik Gobat, predsednik švicarskega dela Unije, izvoljen za predsednika.

Ženeva, 19. septembra. H konferenci je prišlo nad 300 parlamentarcev iz 18 raznih držav. Program obsega številna važna mednarodna vprašanja. Kakor vprašanje razsodišča, vprašanje posredovanja med državami, omejitve oboroževanja, omejitve vojnih operacij v zraku itd.

Nizozemsko.

Haag, 19. septembra. Prestolni govor poudarja, da je razmerje z drugimi državami ostalo zelo presrečno. Financijalni položaj države je sedaj vsled zvišanja dohodkov precej ugoden. Radi tega je potreba dovoliti radi neizogibnih izdatkov vse načrte zakona, da se okrepi stalne državne dohodke.

Haag, 19. septembra. Prestolni govor naznanja, da bo vlada združila departementa vojne in mornarice v deželnoobrambno ministrstvo. Obramba Hollandse pa se bo popolnoma ločila od obrambe ostalih kolonij. V to svrhu se namerava zvišati rekrutni kontingent.

Kitajski železniški projekti.

London, 19. septembra. Po poročilu iz Šanghaja je predaval Sunyatsen nekim časnikarjem o svojih železniških projektih. Napravile se bodo proge Kanton - Tšengfu, Kanton - Taku in Kanton - Tientzin - Mandžurija. Sklenil bo potrebne pogodbe z inozemskimi bankami in oddal zgradbo železnice inozemskim družbam. Te družbe bodo mogle pripoznati kitajske zakone in bo imela kitajska država pravico prevzeti čez 40 let te železnice v lastno oskrbo.

Hmelj.

Norimberg, 19. septembra. 1500, 800, kupčija mirna, primaneizpremenjena, srednje, blago slabo, medlo.

Književnost.

Nova učna knjiga. Ministrstvo za uk in bogočastje je z odlokom z dne 13. t. m. št. 36.933 odobrilo novo učno knjigo: Latinska vadnica za III. razred gimnazij in realnih gimnazij, sestavljen dr. Josip Pipenbacher. Cena 2 K.

Razne stvari.

* Nesreče na železnici. Tirolski nočni brzovlak je povozil pri Halleinu nekega Ivana Biderja. Ko so vstavili vlak, so potegnili izpod koles strašno razmesarjeno truplo. — Turski brzovlak pa je povozil 70letno

užitkarico Heleno Savran. Žena je bila na mestu mrtva.

* **Napadi na vojaške posebne vlake.** Ko so se vračali vojaki z velikih nemških vojaških vaj domov s posebnimi vojaškimi vlaki, so neznan napadalec napadel pri Lörbach več vlakov s kamenjem. Razbil so več šip in občutno ranili več vojakov. Posebno velik kamen je priletel v nek častniški kupe, razbil šipo in ogledalo, pri čemer je bil težko ranjen en višji častnik. O napadalcih nimajo še nobenega sledu.

* **Železniška nesreča pri Kusadaku.** Iz Belgrada poročajo, da je pri Kusadaku trčil belgrajski konvencionalni vlak v neki tovorni vlak. Razbitih je mnogo vozov, posebno pri tovornem vlaku, polomljena sta oba stroja. Več potnikov je lahko ranjenih, neki bedgrajski odvetnik in dva Albanca pa sta težko ranjena. Materijalna škoda je ogromna. Vzrok nesreče še ni znan. — Iz Sofije poročajo, da je tam skočil s tira neki tovorni vlak, in sicer vsled slabo postavljene menjalnice tirov. Dve osebi sta lahko, ena pa težko poškodovana.

* **Višinski rekord,** ki ga je imel dosedaj avijatik Garros, ki je dosegel višino 5000 m, si je priboril večer avijatik Legagnant na pariškem letalnem polju s tem, da je dosegel s svojim enokrovnikom »Morano« višino 5720 metrov.

* **Dvoboj med dečki.** Dva 15letna dijaka v nekem južnem pariškem predmestju sta se zaljubila v 15letno hčerko svojega ravnatelja. Ker se drugače nista mogla sporazumeti, kdo bo smel deklici dvoriti, sta sklenila dvoboj na pištole. Pri dvoboju, ki se je vršil v bližnjem gozdu, je bil eden dečkov zadet v glavo in smrtno nevarno ranjen.

* **Pomnožitev nemške vojske.** Vojaški tednik v Berlinu objavlja v posebni izdaji razpise raznih mest, ki se bodo zasedla povodom pomnožitve nemške vojske. Nanovo se bo ustanovila 7. armadna inšpekcija, 2 nova armadna voja, dva nova divizijska štaba, 4 topničarske brigade in ena pionirska inšpekcija. Nemčija ima sedaj 25 armadnih vojev.

* **Stavkati so pričeli vsi železničarji v Barceloni.** Ker je železniška družba v Saragosi odrekla vse zahteve katalonskih železničarjev, bodo začeli tudi ti v najkrajšem času stavkati.

* **Pretep v sodni dvorani.** Pred praškim deželnim sodiščem se je vršila obravnava živinozdravnika Lazine za ločitev zakona. Obravnava se je nad vse nepričakovano končala. Ko je mož izpovedal kot priča proti svoji ženi več intimnih njenih stvari, sta planila na očeta njegova sinova, ki sta bila v dvorani in ga začela pretepati. Hči pa je skočila v mater in nastal je v dvorani nenadoma silen hrušč in trušč. Poklicati so morali več ječarjev in slug, ki so hude nasprotnike z veliko težavo potisnili iz sove in zaprli za njimi vrata.

* **Morilec matere.** V Trudnovu so aretirali 24letnega sina vdove trgovke s papirjem Krätschnerjeve, ker je na sumu, da je ustrelil svojo mater. Krätschnerjeva je bila stara 56 let. Predvčerajšnjim so jo našli ustreljeno v njeni sobi, samomor je izključen.

* **Nesreča pri laških manevrih.** V reki Tagliamento je utonil povodom velikih laških manevrov ob avstrijski meji pionir Anton Chiodi. Izginil je s konjem vred v valovih močno narasle reke, in ga še sedaj niso dobili.

* **Angleško brodovje v Kodanju.** Angleško križarsko brodovje, obstoječe iz 4 oklopnih križark pod poveljstvom kontreadmirala je dospelo k večdnevemu obisku v Kodanju. Danske oblasti nameravajo velike slavnosti.

* **Pogreb genela Nogija.** Včeraj so pokopali generalnega feldmaršala Nogija in njegovo ženo z vsemi vojaškimi častmi.

* **K veliki rudniški nesreči v Bochumu.** Uprava rudokopa Avgusta Victoria je izdala objavo, da je nemogoče, da bi podsute delavce spravili na dan, ker se pogrezajo v rovin vedno večje plasti zemlje.

* **Eksplodizija v solnih jamah.** V 4 rovu v solnih jamah v Stassfurtu je eksplodiral smodnik. Eksplodizija je podsula del rova, 4 delavci so bili na mestu mrtvi. Bili so ravno v smodnišnici. Njihova trupla so našli na kose raztrgana. Ostali delavci v rovu so razbili vrata za silo in so se pravočasno rešili. Vzrok eksplozije še ni znan.

* **Polom cesarskih vrtov na Dunaju.** Trgovsko sodišče je otvorilo konkurz nad ravnateljem cesarskih vrtov Gaborjem Steinerjem in se bo dvamilijonski primanjkljaj deloma pokrila z njegovim premoženjem.

* **Ponesrečen laški avijatik.** Laški avijatik Inghietti je izumel nov letalni stroj. Ko ga je hotel na polju pri Cancianu poskusiti, ga je zadela, še predno se je vzdignil, propeljen v

glavo. Inghietti je vsled poškodbe čez pol ure umrl.

* **Novo padalo.** Na vojaškem vežbališču so preskusili novo padalo, ki ga je izumil ritmojster Adolf pl. Ottelek. Spustili so padalo večkrat iz višine 500 m in je primerno obtežilo. Padalo se je spuščalo na zemljo kljub precejšnji teži zelo počasi in prišlo prav varno na tla. Posebnost tega izuma je, da se padalo, kakor hitro se ga spusti vsled pritiska zraka samo odpre. Navzočih je bilo pri poskušnji veliko zastopnikov raznih civilnih in vojaških oblasti. Šef prometne brigade fml. Schleyer je takoj naročil za vojno upravo več padal. Ottelek, ki se že več let bavi z aeronavtičnimi problemi, namerava izrabiti svoj izum v Parizu.

* **Poroka v cesarski hiši.** Danes se je poročila v dvorni kapeli v Wallsee nadvojvodinja Jožefa Frančiška, hči nadvojvoda Franca Salvatorja z grofom Jurjem Waldburg-Zeil - Lustanau - Hohenems.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

naznanja bratom članom, da se vrši nameravani **sestanek v soboto dne 21. t. m. ob 9. uri zvečer v restavraciji „Narodnega doma“.**
Na zdar!
Odbor.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. septembra: Josip Marks, sin vpok. orož. stražmojstra, poldrugo leto, Hradeckega vas 37.

V deželni bolnici:

Dne 14. septembra: Ivan Otič, želez. zavirač, 28 let.

Dne 16. septembra: Ivana Petkovšek, bivša služkinja, 37 let. — Karel Ahčan, rejenc, 5 mesecev.

Mnenje gospoda dr. Rudolfa Eisenmengerja
Szászváros.
Gospod J. Serravallo
Trst.

Sporočam Vam, da rad pripisujem Vaše Serravallovo kina - vino z železom pri malokrvnosti — toliko primarni kakor sekundarni — kjer manjka tek in bolniki ga radi jemljejo. Krvno stanje kakor tudi tek se v vsakem slučaju boljšata.

Szászváros, 7. maja 1909.
Dr. R. Eisenmenger.

Kavarna Central.
Danes in vsak dan
vso noč

KONCERT
nanovo došlega 3228
dunajskega damskega elit. orkestra.

Z veselo-
stovanjem **Stefan Miholič** kavarar.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 19. septembra 1912

Malobesedni papirji.	Denarji	Blagovni
4% majeva renta	86-60	86-80
4-2% srebrna renta	89-80	90-—
4% avstr. krona renta	86-60	86-80
4% ogr.	86-50	86-70
4% kranjsko deželno posojilo	91-25	92-25
4% k. o. češke dež. banke	90-—	91-—

Srečke.	442-—	454-—
Srečke iz 1. 1860 %	614-—	626-—
„ 1864	298-—	310-—
„ 1864	288-—	300-—
„ zemeljske 1. izdaje	252-15	264-15
„ 2.	243-75	255-75
„ ogrske hipotečne	479-—	491-—
„ avstr. kreditne	477-—	489-—
„ ljubljanske	68-50	74-50
„ avstr. rdeč. križa	53-25	59-25
„ ogr.	32-90	38-90
„ bazilika	31-—	35-—
„ turške	247-35	250-35

Valute.	11-39	11-44
Cekni	117-75	118-05
Marka	95-45	95-60
Frankl	94-40	94-65
Libra	254-—	255-—

Valute.	11-39	11-44
Cekni	117-75	118-05
Marka	95-45	95-60
Frankl	94-40	94-65
Libra	254-—	255-—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 19. septembra 1912.

Termin:		
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	11-10
Pšenica za april 1913	za 50 kg	11-61
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9-49
Rž za april 1913	za 50 kg	9-96
Oves za oktober 1912	za 50 kg	10-05
Oves za april 1913	za 50 kg	10-32
Koruzna za september 1912	za 50 kg	9-34
Koruzna za maj 1913	za 50 kg	7-55

Meteorološko poročilo.

4Vina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

sept.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
18.	2. pop.	739-7	19-1	sr. jzjah.	del. oblak.
19.	9. zv.	739-7	12-2	brezvetr.	jasno
19.	7. zj.	740-8	11-2	sl. jzjah.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 11-8°, norm. 14-5° Padavina v 24 urah 0-6 mm.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskrena ljubljena soproga, ozir. mati, sestra in teta, gospa

NEŽA JAVORNIK

danes dopoldne ob 10 uri v starosti 51 let, prežalostno s sv. zakramenti, mirno in vdano preminila.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v soboto, dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Poljanjska cesta št. 52—55 na pokopališče k Sv. Krištofu ter se ondi položi v rodniško grobnico k večnemu počitku.

Sv. maše se bodo darovale v raznih cerkvah. 3405

Žalujejo ostali.

I. slovenski pogrebni zavod Jos. Turk.

Kovačnica se odda v Krškem 107

V kovačnici je nekaj orodja, ki se tudi lahko prevzame, eventualno se orodje tudi proda. Več pove 3395

Franc Lopič v Kranju števil. 183.

Išče se gospodična

ki je veščica italijanske in po možnosti tudi francoske trgovske korespondence, za parkrat na teden po uveljavljeno ur na dan.

Ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“ pod „Italijanka“. 3388

Išče se za takoj
predelavec
ozir. delovodja 3406
v kartonažno tovarno.

Plača po dogovoru Ponudbe na
K. Resch & Ropret, Mengeš.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj 3369
Fr. Vidmar, kroj. mojster v Železnikih (Gorenjsko).
Delo je trajno.

Nekaj desetakov

(po zmoglosti tudi stotakov)

si lahko zasluži vsaka poštna in agilna oseba za mali pismeni trud v teku meseca oktobra t. l. Oziram se le na ponudbe dostojnih in inteligentnih oseb, kakor gg. trgovcev, vodij konsumnih društev, gostilničarjev, učiteljev, občinskih tajnikov; dalje oseb obojega spola, katere uživajo v svojem kraju splošno spoštovanje in zaupanje.

Ponudbe zavarovalnih potnikov odnosno prodajalcev srečk ali drugih predmetov na obroke so izključene.

Prijave z znakom za odgovor in natančnim naslovom pod šifro: „**Nobena agentura in trajen zaslužek**“ na upravn. „Slov. Naroda“ 3400

Učitelj poučuje citre

privatno in temeljito po dunajski metodi »Umlauf«
Začetniki in taki ki že igrajo, dame in gospodje, kakor tudi dijaki in šolska mladina od 10. leta dalje se smejo zanašati na gotov uspeh.
Ljubljana, Gozova cesta št. 9. 3401

Cas je bil,

da smo opozorili na izredno dobroto, ki jo lahko izkazuje svojim lasem z rednim umivanjem s Pixavonom. Velikansko zdravstveno vrednost umivanja las in glave s Pixavonom so hitro izpoznali vsi, ki so to poskusili. Kdor se je navadil, lasišče in lase redno vsak mesec enkrat umiti s Pixavonom, ve, da ni boljšega sredstva, da si ohranimo lase zdrave in krepke. Pixavon ne čisti samo nego zaradi katrana, ki ga vsebuje, **na lasišče vpliva naravnost spodbujevalno.** Zatorej je resnično najboljšo sredstvo za negovanje lasišča in jačjenje las.

Prava in neprava ljubezen.
Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Plesni pouk.

Prednaznanilo!

Svojim cenj. podpornikom in znancem naznanjam, da pridem pričetkom oktobra in zopet pričnem s plesnim poukom. Privatne družbe, klubi itd., ki se nameravajo učiti, se vljudo prosijo, da se do mojega dohoda za gotovo odločijo.

Gg. p. n. dijakom, ki se hočejo spojiti v klube, rad dajem posebne olajšave.

Z veseloštopovanjem **Giulio Morterra**
3391 avtor. plesni učitelj.

Vse

na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih vpeljane

šolske knjige

v predpisanih izdajah, v veliki množini vedno v zalogi

v trgovini s knjigami in muzikalijami

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg 2.

Seznami učnih knjig se dobivajo zastoj.

Notarski kandidat

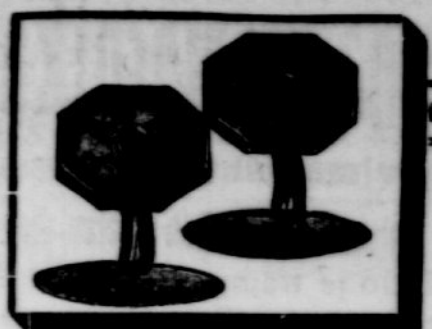
z večletno prakso
se išče za notarijat v Ilirski Bistrici.
Ponudbe z zahtevo plače. 3176

Učenka

iz poštene hiše 3387
se sprejme v papirnatu in galanterijsko trgovino.
A. Škulj, Poljanska cesta šteč. 12.
v Ljubljani.

Dacarja

!! sprejme takoj !!
vodstvo odkupnega davka v Postojni.
Plača po dogovoru. Prošnje so dopolniti
reprezentantu gosp. G. Pikel v
Postojni. 3402

Prva največja
eksportna trdka ur, zlatnine in srebrnine

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg 25, nasproti rotovža

Nudim svojo veliko izbiro draguljev, zlatnine, srebrnine in vseh v to stroko spadajočih predmetov. —
Cene brez konkurence.

P. n. odjemalcem se priporočam za vsa zadevna naročila.

Portret, slika

slikal Langus, se prodaja.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«

Poročiti se želi

gospodična, izvežbana v
gospodinjstvu, izobražena,
prijetne zunanosti ter z
nekaj tisoč kron premoženja,
z boljšim gospodom
ozir. definitivnim uradni-
kom, blagega značaja. :
Cenjene ponudbe s
sliko naj se blagovolijo
poslati do 10. oktobra
pod šifro: „Resnica 2“
na uprav. »Slov. Naroda«.

Modni salon
Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenjenim damam tu in na deželi svojo krasno
:: zalogo zimskih klobukov za dame in deklice. ::

Popravila točno.

Cene znano nizke.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Mestni učitelj 3364

prevzame pouk

v boljši hiši.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Strojinik

29 let star, išče službe. Gre tudi
kot strojinik, kurjač in strojni ključav-
ničar. — Naslov pove uprav. »Sloven-
skega Naroda«.

Četrtoletnik učiteljskega 3371

išče instrukcije

zmožen poučevati tudi gimnazijca nižjih
razredov. — Ponudbe prosim pod šifro:
„Vesten št. 90“ na uprav. »Slov. Naroda“

Prodajalka

v železniški stroki dobro izvežbana,
poštena in živahna prodajalka, absol-
v. trgov. tečaj, večša stenografije in stro-
jepisja, zmožna nemškega in slovenske-
ga jezika 3389

Želi premeniti dosedanje mesto.

Želi 40 kron mesečne plače in vso os-
krbo v hiši. — Cenjeni dopisi do 26
septembra 1912 na upravništvo »Slov.
Naroda« pod „Vestna prodajalka“.

Narodna kavarna

prične zopet prirejati vsak dan
koncerte svetovnoznane, priljubljene
elitne damske kapele

R. H. Dietrich.

Začetek ob 9. uri. Vstop prost.
Ob nedeljah in praznikih začetek
ob 8. uri.

Slavnemu občinstvu in rodoljubom
z dežele se priporoča za obilen obisk
3404

Fran Krapeš.

Gostilna

(vojaška kantina)

z dvema velikima prostoroma, še
davka prosta. Gostilniški in zelenjadni
vrt, zraven polje, vinograd in ledenica,
svinjaki, na vojašniščnem dvorišču nova
lesena baraka. — Kapitala je treba
K 30.000. Gostilna je v najboljšem
teku in se prodaja samo iz rodovinskih
razmer. 3397

Več pove Karl Rayer v Mariboru.

Metoda Berlitz.

5 Knafljeva ulica 5

Honorar za po en jezik: francoščino—angleščino.

! Ves tečaj 10 mesecev !

Tri lekcije na teden; lekcija traja eno uro.

	Plaćljivo v 10 mesečnih obrokih po:
2 učenci — vsak za vsako lekcijo K 2.—	K 26.—
3 učenci — „ „ „ „ „ 1.60	„ 20.50
4 „ „ „ „ „ 1.40	„ 18.—
5 učencev — vsak za vsako lek- cijo „ „ „ „ „ 1.25	„ 16.—
Privatno (1 učenec) za vsako lekcijo „ „ „ „ „ 3.25	

Za učence višjih šol, za dijake in za trgovska društva posebni pogoji.

5 učencev, 3 lekcije na teden. Vsak učenec plača mesečno
K 10.—, 10 učencev; vsak učenec plača mesečno K 8.—.

Tečaj o slovni, slovstveni zgodovini, trg. korespondenci. Konverzacija.

Učenci si sami izbere ure.

Več pove monsieur Almond vsak dan od 2. do 5. ure pop.
3396

Najpopolnejše

in zjamčeno zanesljivo

motorno kolo

(te konstrukcije prvo na Kranjskem)

1204

je interesantom na ogled in tudi na razpolago za poskušnje vožnje pri tvrdki

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta šteč. 9—12.

To motorno kolo je izdelek I. vrste, priporočljivo je vsakomur zlasti
pa lajikom ali osebam, ki boleajo in bi jim vožnja z motornim ko-
lesom radi tresenja utegnili škodovati. Sigurna in lahka vožnja ob
vsakem vremenu, bodisi dežju, blatu ali na zanemarjenih cestah. Vsled
izredno mirnega delovanja stroja je vsaka utrujenost izključena, zato
tudi posebno pripravno bodisi za službene namene, kakor zabavne
vožnje. Vozi brezhibno s hitrostjo 7—65 km na uro. Izvrsten jemalec
klancev. Radi nedosežnega izdelka so defekti kot popravila
malodane izključene. — **Zahtevajte cenik!**

Šolski odbor obrtne nadaljevalne šole

v Ljubljani, dne 12. septembra 1912.

Št. 68/o. n. š.

3394

Razglas.

Na obrtno nadaljevalnih šolah v Ljubljani, in sicer: na strokovnih
nadaljevalnicah za mehansko-tehniške obrti, za stavbne obrti, za umetne in
oblačilne obrti, končno na splošni obrtni nadaljevalnici se prične šolsko leto
1912/3 v četrtek, dne 3. oktobra 1912.

Vpisavalo se bode;

- za strokovno nadaljevalnico mehansko-tehniških obrtov v vodstveni pi-
sarni I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici;
- za strokovno nadaljevalnico stavbni obrtov v vodstveni pisarni II. mestne
deške ljudske šole na Cojzovi cesti;
- za moški oddelek strokovne nadaljevalnice umetnih in oblačilnih obrti v
vodstveni pisarni IV. mestne deške ljudske šole na Prulah;
- za ženski oddelek strokovne nadaljevalnice umetnih in oblačilnih obrti v
vodstveni pisarni mestne nemške deške ljudske šole na Erjavčevi cesti
šteč. 21 (pritličje);
- za splošno obrtno nadaljevalnico v vodstveni pisarni III. mestne deške
ljudske šole na Erjavčevi cesti št. 21 (II. nadstropje).

povsod v četrtek, petek in soboto dne 26., 27. in 28. septembra od
šestih do sedmih zvečer in pa v nedeljo, dne 29. septembra dop.

Sprejemali se bodo vajenci in vajeke. Vajenci in vajeke, ki vstopijo v
šolo na novo, se morajo pri vpisu izkazati z odpustnicami ljudske šole; va-
jenci in vajeke, ki so obrtno šolo že pohajali(e), pa s svojim zadnjim izpri-
čevalom.

Načelnik: dr. Ivan Tavčar I. r.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

327

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
101 vplačili.

„SLAVIJA“

.. . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .

Rezervni fond K 53,758.265-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115,390.003-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Ven pojasniti dalje: cigar pisarne so v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

v Gosposki ulici šteč. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in občnkoristne
namene.

Telefon šte. 16.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

427

Telefon šte. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbnotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Naznanilo.

Na predlog odbora upnikov se bode prodala v konkurzno maso
tvrdke Josip Šepetavec

trgovina z mešanim blagom v Idriji,

spadajoča zaloga manufakturnega, konfekcijskega in galanterijskega blaga z
opravo vred, sodno cenjena na 9006 K 23 v, ofertnim potom, kakor stoji in
leži, brez jamstva konkurzne mase za kakovost in količino.

Pismene ponudbe opremljene z 10% vadijem, je vložiti pri podpisnem
upravitelju konkurzne mase najkasneje

do 5. oktobra 1912

In ostanejo ponudniki vezani nanje do vstetega 13. oktobra letos.

Kupnino mora kupec plačati takoj, ko se mu naznani, da je njegova
ponudba sprejeta. Prodana zaloga se izroči kupcu takoj po plačilu kupnine in
je kupec zavezan zalogo nemudoma prevzeti. Inventarski zapisnik je navpogled
pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji, odd. I, natančnejša pojasnila pa daje
podpisani upravnik.

Alojzij Pegan

c. kr. notar kot upravnik konk. mase.

3399

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 9. septembra 1912.

Št. 1090/m. š. sv.

3393

Razpis službe.

Na pomožni šoli za manj nadarjene otroke je vsled razpisa c. kr. dež.
šolskega sveta z dne 2. septembra t. l. pod št. 6281 v stalno popolnitev raz-
pisano na novo ustanovljeno

učno mesto,

s katerim je poleg običajnih zakonitih prejemkov ljudskega učiteljstva združena
še mesečna remuneracija 40 (štirideset) kron.

Poleg vsposobljenostnega izpričevala za ljudske šole se zahteva tudi
še dokazilo o dovršenem tečaju za vzgajanje učiteljev, oziroma učiteljev za
poučevanje anormalnih otrok.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje je pri c. kr. mestnem šolskem
svetu predpisanim potom vlagati **do 9. oktobra 1912. l.**

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddaji službe ne bodo
vpoštevale.

Predsednik: **dr. Ivan Tavčar l. r.**

Gospodična

vešča slovenskega, nemškega in italijan-
skega jezika v govoru in pisavi

želi premeniti službo v kak komptoar.

Naslov pove iz prijaznosti upr. »Slov.
Naroda« pod šte. 3384.

Proda se v trgu na Notranjskem blizu Reke

hiša s hlevom, kletjo in vrtom.

Istotam je na prodaj

par konj z 2 vozovoma, kočijo in vso opravo.

Cene zmerne. Za trgovino je na pro-
metni točki jako priporočljivo. —
Cenjena vprašanja na upravištvu
»Slovenskega Naroda«.

3367

Tapetnik

Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta šte. 16

na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spada-

joča dela. **Velika izber zgotovljenih**

: divanov :

otomanov in modrocev.

o

Št. 29881.

3392

Razpis ustanove.

S koncem tekočega leta postaneta prosti obe mesti **Katarine War-**
nussove

ustanove za revne deklice,

vsako mesto po 135 K na leto. Ustanova se oddaja na 3 leta.

Pravico do te ustanove imajo v prvi vrsti dekleta iz sorodstva Kata-
rine Warnussove, če pa teh ni, pobožne in revne hčerke ljubljanskih meščanov.

Prošnje je vlagati **do 20. oktobra t. l.** pri mestnem magistratu in
jih je opremiti z rojstnim in krstnim listom, oblastveno potrjenim rodovnikom,
ki dokazuje sorodstvo z ustanoviteljico, oziroma z dokazilom, da je prosilkin
oče ljubljanski meščan in z navedenim spričevalom.

V prošnjah je tudi natanko navesti gmotne in rodbinske razmere ter
navedbe po možnosti podpreti z dokazili.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 11. septembra 1912.

Zupan: **dr. Ivan Tavčar l. r.**

Prva borovska orožnotovarniška družba

Borovlje Peter Wernig Koroško

družba z omejeno zavezo.

Na i. mednarodni lovski razstavi odlik. z državno kolajno.

Izdeluje najnovejše in priznane prvovrstne puške vseh
sestav, za drob in kroglo z najboljšim strelnim učinkom.

Bogata zaloga brow-
ning-, Steyer in drugih
avtomatičnih pištol, sa-
mokresov, zračne pu-
ške, sploh vse v stro-
ko spadajoče orožje.

Prevzema vsakovrstna
popravila in predela-
vanja pod polnim jam-
stvom in po najnižji
ceni. — Ceniki brez-
plačno in pošt. prosto.

Narodna knjigarna.

Prešernova ulica šte. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7

združena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,
... komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga ...

➡ **najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.** ➡

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in
gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za
pisalni stroj; mali in veliki oktavi za navadna pisma;
barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpreprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.
Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne
priprave, črtala, trikotniki, palette, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpreprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
v vseh velikostih, za dame in za gospode, za na-
vadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.
Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

... vseh sistemov ...

po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakturo,
trgovska pisma itd. itd.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Bančno posredovanje.

Trgovci, tovarnarji in obrtniki dobijo predjume na izpostavljen račun, kakor se tudi eskomptujejo. — Obresti 6—6½% — Postrežba točna in kulantna. —

Razširjanja a) za javne uradnike in častnike na 10 do 20 let event. brez povračila kapitala. Mesečni obroki od K 490 naprej za K 1000—, tudi brez porokov. b) Za javne in privatne uradnike, bančne, odvetniške, notarske uradnike brez predznambe plače. Mesečni obroki po 10 K za 1000 K. Strogo bančno 5½% obresti letno. c) Vojaške ženitne kavcije. Priskrbitev in posojila do 70% brez police, brez predznambe, 5%, brezplačno preskrbljenje polic za večkrat zavrnjene. Vprašanja zaradi najnatančnejših informacij pod „poštni predal 45 v Ljubljani, glavna pošta restanje.“

P. n. gg. sodavičarjem

priporoča svoje prvovrstne sadne arome in izvlečke (brez dodatka kemičnih ali sintetičnih primesi) za izdelovanje izbornih šumečih limonad kakor: peneča jagodovka, jabolčni biser, kristalna citronada, malinovka itd. Pri naročilih najfinejše kakovosti naj se navede varstvena znamka „Zlatocvet“.

Z odličnim spoštovanjem 2689

Potnik Srečko destilacija rastl. in sadnih arom ter ekstraktov itd., Ljubljana, Slomškova ul. 27.

Zaradi opustitve

raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah.

Opreme za neveste

Platno, šifon in švicarske vezene se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtici, oprave za kavo, nogavice in žepni robci.

Glavna zaloga c. kr. priv. tovarnen platna

in vseh platnenih izdelkov Norbert Langer & Söhne znano najboljši izdelki, originalne tovarniške cene.

Opreme za novorojenčke.

Anton Šarc Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Prvi salon
steznikov
na Kranjskem.

Mme Matilda Stuzzi
starorenomirana firma,

Sodna ulica šte. 4, II. nadstropje,
cestne železnice postajališče kavarna „Evropa“,
priporoča 3141

korzete fasone Princess
najnovejše fasone in pariškega kroja
kakor kaže slika, samo lastnega
izdelka po meri.

Izdelovanje vseh vrst stroko steznikov
spadajočih del, n. pr. izravnalniki,
ravnodržci, oplečni pasovi, stezniki
za noseče itd.

Ravnotam se stezniki za 3—5 kron
tudi snažije in pero ter vsa po-
pravila drage volje sprejemajo. —
Zunanja naročila se izvr-
šujejo vestno in točno. :

Šivilje za perilo sprejme

Anton Šarc, Ljubljana, Selenburgova ul. 5.

BLUZE,

krila, kostume, plašče, pele-
rine, predpasnike,
otroške oblekice
plaščke, klobucke, havbice, čepice,
higijenične potrebščine za novorojenčke
in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Velika zaloga najmodernejših slaničkov.
cilindre
Klobuke in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pristni Panama-slanički od 9 K do 50 K.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto
Zahtevajte cenike!

Na debelo in drobno

po nizkih cenah priporočam svojo
bogato založeno 27

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kra-
marskim blagom in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.
Tovarniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI

Visoka 66 cm in široka 55 cm je naj-
lepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in naj-
dovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-
SERNOVA UL. ST. 7

Šolske knjige

za vse šole

v najnovejših predpisanih izdajah ter
vse šolske potrebščine
v najboljši kakovosti priporoča po
zmernih cenah

L. SCHWENTNER

v Ljubljani

3268

Prešernova ulica št. 3 (poslopje „Mestne hranilnice“).

Pravkar došlo čez 30.000
svežih najmodernejših komadov in sicer:

- čez 5000 jesenskih in zimskih oblek, pelerin
in dežnih plaščev za gospode od
K 12—, 20—, 30 in naprej
- 3000 jesenskih in zimskih raglanov
najnovejših vzorcev à K 15—,
20—, 30— in naprej
- 2000 jesenskih in zimskih hlač najno-
vejših vzorcev à K 4, 6, 8 itd.
- 3000 oblek in raglanov za dečke à K
5—, 8—, 12— in naprej
- 3000 najmodernejših klobukov za go-
spode in dečke od 2 K naprej.

15000 damske konfekcije

najmodernejše, kakor kostumov, plaščev, pale-
totov, jopic, kril in bluz po priznani nizki ceni.
Vsakdo si lahko ogleda mojo bogato zalogo, ne da bi
bil prisiljen kaj kupiti.

Na deželo pošiljam na ogled brez povzetja.

Priporoča se slavnemu občinstvu z vsem spoštovanjem

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič Ljubljana,
Mestni trg 5.

Pohištvo

vseh vrst najsolidnejše izvršeno in po najnižjih cenah dobavlja:
Stalna razstava in tržnica z obrtnimi izdelki v Brnu, r. z. z o. j.
podružnica na Dunaju, I., Adlergasse šte. 12.

Popolne oprave za stanovanja, hotele, vile, restavracije, kavarne, pisarne itd. Izvoz pohištva.